

provincie **HOLLAND**
ZUID

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland
t.a.v. de heer [REDACTED]

Onderwerp
Advies inzake bezwaarschrift

Geacht college,

Hierbij doet de bezwarencommissie u toekomen haar advies over de bezwaarschriften van mevrouw [REDACTED] namens Stichting De Faunabescherming (hierna: bezwaarde 1) van 21 maart 2022, per post ontvangen op 22 maart 2022, het bezwaarschrift van Stichting Natuur- en Vogelwacht Biesbosch (hierna: bezwaarde 2) van 20 maart 2022, per post ontvangen op 23 maart 2022 en het bezwaarschrift van KNNV – natuurvereniging Hollandse Delta (hierna: bezwaarde 3) van 21 maart 2022, per post ontvangen op 22 maart 2022, gericht tegen uw besluit tot goedkeuring van het Faunabeheerplan meeuwen havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam 2022-2027 van 8 februari 2022, verzonden op 11 februari 2022, met kenmerk PZH-2021-792709852 (hierna: het bestreden besluit).

Beoordeling ontvankelijkheid

Het bestreden besluit is op 11 februari 2022 aan de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (hierna: de FBE ZH) toegezonden. Hieruit volgt dat de termijn voor het indienen van een bezwaarschrift aanving op 12 februari 2022 en eindigde op 25 maart 2022. De bezwaarschriften zijn op 22 maart 2022 en 23 maart 2022 per post ontvangen en derhalve tijdig ingediend.

U heeft aangegeven dat in het bestreden besluit een foutieve einddatum is opgenomen en u om die reden per besluit van 15 maart 2022, verzonden op 23 maart 2022, met kenmerk PZH-2022-800151932 een vervangend besluit heeft genomen waardoor het eerdere besluit met kenmerk PZH-2021-792709852 is komen te vervallen.

Bezwarencommissie

Afdeling Financiële en Juridische Zaken

Contact

Dhr [REDACTED]
T 06 - [REDACTED]
[REDACTED]@pzh.nl

Provinciehuis
Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 441 66 11
F 070 441 78 20
www.zuid-holland.nl

Datum

20 juni 2022
Ons kenmerk
RB-2022-33, RB-2022-34 en RB-2022-36
DOS-2018-0008466
Uw kenmerk
PZH-2021-792709852
PZH-2022-800151932

Bijlagen
div.

Tram 9 en bus 65 stoppen bij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Op grond van artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) hebben de ingediende bezwaren van rechtswege mede betrekking op een besluit tot intrekking, wijziging of vervanging van het bestreden besluit, tenzij partijen daarbij onvoldoende belang hebben. Hieruit volgt dat de ingediende bezwaarschriften mede betrekking hebben op het vervangend besluit van 15 maart 2022.

De bezwarencommissie ziet zich voor de vraag gesteld welke bezwaarden als belanghebbenden kunnen worden aangemerkt. Hiertoe overweegt de bezwarencommissie als volgt.

Artikel 1:2, derde lid, van de Awb bepaalt dat ten aanzien van rechtspersonen als hun belangen mede worden beschouwd de algemene en collectieve belangen die zij krachtens hun doelstellingen en blijkens hun feitelijke werkzaamheden in het bijzonder behartigen.

Is de Stichting De Faunabescherming als belanghebbende aan te merken?

Uit artikel 2 van de statuten van bezwaarde 1 volgt dat het werkgebied van bezwaarde 1 heel Nederland omvat. Nu het onderwerp van het bestreden besluit een goedkeuring van een faunabeheerplan is op grond van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) en het doel van bezwaarde 1 is, op grond van het eerdergenoemde artikel, 'de bevordering van een ethisch en wetenschappelijk verantwoord beleid en beheer cum annexis van – met name – de in het wild levende fauna', is het belang van bezwaarde 1 rechtstreeks bij het besluit betrokken zodat vanuit dat oogpunt bezwaarde 1 belanghebbende is.

Is de Stichting Natuur- en Vogelwacht Biesbosch als belanghebbende aan te merken?

Uit artikel 2 van de statuten van bezwaarde 2 volgt dat zij zich ten doel heeft gesteld: 'het beschermen van inheemse planten, vogels, dieren en landschapstypen in Nederland en het verrichten van alle verdere handelingen, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn'. Hieruit volgt dat het belang van bezwaarde 2 rechtstreeks bij het besluit betrokken is zodat vanuit dat oogpunt bezwaarde 2 belanghebbende is.

Is de KNNV – natuurvereniging Hollandse Delta als belanghebbende aan te merken?

Uit artikel 1, vierde lid, van de statuten van bezwaarde 3 volgt dat het werkgebied van bezwaarde 3 de provincie Zuid-Holland en de provincie Zeeland omvat. In artikel 2 van de statuten is opgenomen dat bezwaarde 3 zich onder andere 'het bijdragen aan de natuur- en landschapsbescherming in de ruimste zin' ten doel heeft gesteld. Hieruit volgt dat het belang van bezwaarde 3 rechtstreeks bij het besluit betrokken is zodat vanuit dat oogpunt bezwaarde 3 belanghebbende is.

Conclusie ontvankelijkheid

Gelet op het voorgaande komt de bezwarencommissie tot de conclusie dat zowel bezwaarde 1, bezwaarde 2 als bezwaarde 3 als belanghebbenden in de zin van artikel 1:2 van de Awb zijn aan te merken. Bovendien zijn de ingediende bezwaarschriften gemotiveerd en voldoen zij aan de verdere eisen van artikel 6:5 van de Awb. De bezwaarschriften zijn daarmee ontvankelijk.

Voorgeschiedenis en bestreden besluit

Op 28 januari 2021 heeft u van de FBE ZH het Faunabeheerplan meeuwen havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam 2022-2027 (hierna: het faunabeheerplan) ontvangen met het verzoek dat faunabeheerplan goed te keuren voor een periode van zes jaar.

Bij het bestreden besluit is het faunabeheerplan goedgekeurd.

Tegen het bestreden besluit is door bezwaarde 1, bezwaarde 2 en bezwaarde 3 bezwaar gemaakt.

Nadere stukken

Voor de hoorzitting heeft bezwaarde 1 op 8 mei jl. nadere stukken ingediend. Hier gaat het om de volgende stukken: een brief van bezwaarde van 8 mei 2022 met daarbij drie bijlagen.

Na de hoorzitting heeft bezwaarde 2 op 9 juni jl. een nader stuk ingediend. Het gaat om het volgende stuk: een pleitnota van bezwaarde van 9 juni 2022.

Bezwaren

Bezwaarde 1 voert kortgezegd het volgende aan.

1. Het besluit tot goedkeuring is niet op de voorgeschreven wijze bekendgemaakt en daarom is het besluit ook niet in werking getreden.
2. Overlast is geen wettelijk belang voor het vernielen van eieren en nesten en voor het verstoren van meeuwen.
3. Onvoldoende is aangetoond dat het optreden tegen meeuwen noodzakelijk is uit oogpunt van de openbare veiligheid, volksgezondheid en de veiligheid van het luchtverkeer.
4. Uitvoering van het faunabeheerplan zal de overlast door meeuwen in de stad juist doen toenemen.
5. Andere bevredigende oplossingen zijn te weinig aan bod gekomen.
6. Vanwege de niet-gunstige staat van instandhouding mocht geen toestemming worden verleend voor het verstoren van deze dieren en het verwijderen of vernielen van hun nesten, dan wel het verontrusten van hun voortplantingsplaatsen.
7. Ook voor de kleine mantelmeeuw is onvoldoende aandacht geschonken aan de staat van instandhouding.
8. Het 1%-criterium voor mortaliteit is onjuist toegepast (uit de bijlage bij het bezwaarschrift).

Bezwaarde 3 voert kortgezegd het volgende aan.

9. De meest actuele cijfers zijn niet gebruikt voor het bepalen van de populatie-omvang van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw. De actuele populatie-omvang is veel slechter dan het faunabeheerplan weergeeft.

10. De Gedragscode Wet natuurbescherming Havenbedrijf Rotterdam is geldig in het kader van bestendig gebruik, beheer en onderhoud. Het bestrijden van overlast gevende meeuwen valt niet binnen de reikwijdte van de gedragscode.
11. De staat van instandhouding van de zilvermeeuw is matig ongunstig en daarom is het verstoren van zilvermeeuwen in strijd met artikel 3.1, vijfde lid, van de Wnb.
12. Grootschalig broedvrij houden leidt tot een hoog reproductieverlies, omdat de desbetreffende meeuwen in dat jaar niet tot broeden zullen komen.
13. Er zijn onvoldoende geschikte alternatieve broedlocaties beschikbaar.
14. Het verplaatsen van nesten is een niet onderbouwde en ondeugdelijke methode die verboden moet worden.
15. Bij de toetsing aan het 1%-criterium is ten onrechte voorbijgegaan aan het broedvrij houden van diverse gebieden en het effect daarvan op de reproductie.
16. Er zijn vraagtekens bij de (toetsing en handhaving van) maatwerkadviezen per bedrijf.
17. De maatregel 'ei adoptie' is onvoldoende onderbouwd.
18. Er is in het faunabeheerplan voorbijgegaan aan eventuele negatieve effecten op andere vogelsoorten die broeden in de directe omgeving van de nesten van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw.
19. De uitwijklocaties waar meeuwen zouden kunnen gaan broeden zijn niet vrij van vossen.
20. Het broedvrij houden van terreinen in het havengebied leidt naar verwachting tot het verplaatsen van meeuwen naar de stedelijke omgeving.

Bezwaarde 2 voert in het bezwaarschrift gronden aan die gelijk zijn aan de gronden 1, 9, 10, 12 tot met 20.

Verweer

De heer mr. [REDACTED] heeft namens u op 2 mei 2022 een verweerschrift ingediend. In het verweerschrift is uiteengezet waarom de bezwaren volgens u deels niet-ontvankelijk en deels ongegrond zijn.

Mondelinge behandeling

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunt op de hoorzitting van 19 mei 2022 mondeling door middel van een beeldverbinding via MS-teams toe te lichten. Zowel bezwaarden, uw college als de FBE ZH hebben van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. Het verslag van de hoorzitting is bij dit advies gevoegd.

Juridisch kader

- Awb
- Wnb
- Omgevingsverordening Zuid-Holland

Inhoudelijke beoordeling

Ter beoordeling staat of u bij het bestreden besluit terecht het faunabeheerplan van de FBE ZH heeft goedgekeurd.

Toetsingskader

Ingevolge artikel 3.12, eerste lid, van de Wnb stellen faunabeheereenheden faunabeheerplannen vast, die betrekking hebben op het duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, schadebestrijding door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht. Ingevolge het zevende lid behoeft het gehele faunabeheerplan goedkeuring van het college.

De goedkeuring van het faunabeheerplan is een rechtshandeling voor zover dat betrekking heeft op de provinciale vrijstelling voor het bestrijden van meeuwen. Slechts voor zover er sprake is van een rechtsgevolg, is het goedkeuringsbesluit een besluit als bedoeld in artikel 1:3, eerste lid, van de Awb dat vatbaar is voor bezwaar en beroep. Dit volgt uit de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) van 20 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:875. Om te bepalen welke onderdelen van het faunabeheerplan met de goedkeuring rechtsgevolg hebben gekregen, is het van belang om de reikwijdte vast te stellen van de provinciale vrijstelling zoals opgenomen in de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

In artikel 3.59 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland is op grond van artikel 3.3, vierde lid, van de Wnb en in samenhang gelezen met artikel 3.15 van de Wnb een vrijstelling verleend. Artikel 3.59, eerste lid, van de Omgevingsverordening Zuid-Holland, in samenhang gelezen met Bijlage III en IV, geeft toestemming voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw in de periode van 1 april tot en met 31 juli, binnen de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid, de veiligheid van het luchtverkeer en ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen. Voorts bepaalt het tweede lid dat de handelingen als hiervoor bedoeld worden uitgevoerd overeenkomstig de voorschriften in bijlage IV en het faunabeheerplan. Een goedgekeurd faunabeheerplan is daarmee een voorwaarde voor het gebruik kunnen maken van de provinciale vrijstelling. Het wijzigt in zoverre de rechtspositie van belanghebbenden en heeft dan ook rechtsgevolg. Dit rechtsgevolg is zelfstandig en niet slechts procedureel, omdat geen nader besluit nodig is om van de vrijstelling gebruik te mogen maken.

Gelet op het voorgaande komt de bezwarencommissie tot de conclusie dat er uitsluitend sprake is van een rechtsgevolg voor zover het faunabeheerplan ziet op het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw, met inbegrip van de bijbehorende onderbouwing ten aanzien van de wettelijke belangen, de staat van instandhouding en eventuele andere bevredigende oplossingen. Voor deze onderdelen is het faunabeheerplan vatbaar voor bezwaar en beroep. Voor zover het faunabeheerplan betrekking heeft op het opzettelijk storen van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw of op het onder zich hebben van eieren van genoemde soorten, heeft het goedkeuringsbesluit geen rechtsgevolg. Ook de maatregelen 'broedvrij houden', en 'verplaatsen van nesten' vallen niet binnen de reikwijdte van het goedkeuringsbesluit en zijn daardoor niet vatbaar voor bezwaar en beroep.

Ad 1. Bekendmaking goedkeuringsbesluit

Er wordt gesteld dat het besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan niet op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt en daarom ook niet in werking is getreden. U betwist dit standpunt en voert aan dat het besluit tot goedkeuring aan de FBE ZH is toegezonden en van het besluit tot goedkeuring mededeling is gedaan in het provinciaal blad.

De bezwarencommissie constateert dat het bestreden besluit (kenmerk PZH-2021-792709852) conform artikel 3.41, eerste lid, van de Awb aan de FBE ZH is toegezonden. Tevens is het faunabeheerplan conform artikel 3.12, zevende lid, van de Wnb door de FBE ZH openbaar gemaakt door plaatsing van het faunabeheerplan op de website van de FBE ZH, zie <https://www.fbezh.nl/meeuwen-fbp/>. De bezwarencommissie stelt echter vast dat van het bestreden besluit geen mededeling is gedaan in het provinciaal blad. U heeft dit per e-mail van 1 april jl. bevestigd en daarin geeft u aan dat het bestreden besluit vanwege een verkeerde einddatum niet gepubliceerd is. De fout werd ontdekt voordat de publicatie had plaatsgevonden. Omwille van deze fout heeft u per besluit van 15 maart 2022, verzonden op 23 maart 2022, met kenmerk PZH-2022-800151932, een vervangend besluit genomen waardoor het eerdere besluit met kenmerk PZH-2021-792709852 (het bestreden besluit) is komen te vervallen. Van het vervangende besluit is door u mededeling gedaan in het provinciaal blad van 29 maart 2022 met nr. 3524. Gelet op het voorgaande is de bezwarencommissie van oordeel dat het besluit tot goedkeuring inmiddels op juiste wijze bekend is gemaakt en daarmee in werking is getreden.

Ad 2 en 3. Overlast en onderbouwing wettelijke grondslag

Bezwaarde voert aan dat overlast geen wettelijk belang is voor het vernielen van eieren en nesten en voor het verstoren van meeuwen. U onderschrijft dat standpunt en geeft aan dat in de toelichting bij de Omgevingsverordening Zuid-Holland en in het faunabeheerplan is onderbouwd dat ingrijpen tegen meeuwen gebeurt in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid of in het belang van het luchtverkeer.

De bezwarencommissie stelt vast dat overlast geen wettelijke grondslag is om vrijstelling of ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen in artikel 3.1 van de Wnb. Dit is uitsluitend mogelijk op basis van de gronden die in artikel 3.59 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn genoemd. Voorts wordt in paragraaf 2.3 van het faunabeheerplan onderbouwd dat de meeuwen een risico vormen voor de openbare veiligheid en de volksgezondheid. In deze paragraaf is onder andere opgenomen dat de uitwerpselen van meeuwen een sterk bijtende werking hebben waardoor deze op metaal en conserverende coatings een sterk corrosieve werking hebben. Hierdoor verloopt het corrosieve proces onregelmatig en onvoorspelbaar en wordt de kans op incidenten door het onregelmatigheid van het slijtingsproces vergroot. Tevens kan de aanwezigheid van meeuwen met hun agressieve gedrag (ingegeven door de angst voor een aanval) bij mensen leiden tot het onvolledig uitvoeren van onvermijdelijke en onontkoombare werkzaamheden en tot het uitstellen en/of afstellen van onvermijdelijke en onontkoombare werkzaamheden. Hierdoor kan de openbare veiligheid in het geding worden gebracht. De veiligheid van het luchtverkeer wordt uiteengezet in paragraaf 2.4 van het faunabeheerplan.

De bezwarencommissie constateert dat u advies heeft gevraagd aan de GGD Zuid-Holland Zuid en de DCMR (zie 6.4 en 6.5 procesdossier). De DCMR heeft in de brief van 2 december 2021 verklaard dat het treffen van maatregelen tegen meeuwen, zoals voorgesteld in het faunabeheerplan, noodzakelijk is voor de openbare veiligheid als bedoeld in artikel 3.2 van de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland. De DCMR geeft daarbij aan dat zij uit ervaring weten dat vogels, waaronder meeuwen, zich in het broedseizoen in de havengebieden nestelen nabij installaties, transportbanden of andere plekken op bedrijfsterreinen waar inspecties, onderhoud of andere noodzakelijke werkzaamheden dienen plaats te vinden. Dat leidt tot gevaarlijke situaties, waarbij bezoekers en werknemers van deze bedrijven zich niet aan dit risico kunnen onttrekken. Het betreft immers hun werkterrein. Het kan voorkomen dat vanwege de aanwezigheid van vogels inspecties en onderhoudswerkzaamheden noodgedwongen moeten worden uitgesteld. Dergelijke situaties kunnen gevolgen hebben die verder reiken dan de grenzen van het bedrijf waar dit plaatsvindt. Daarnaast heeft de GGD Zuid-Holland Zuid in de brief van 9 december 2021 verklaard dat meeuwen, net als andere wilde vogels, ziekteverwekkers kunnen overbrengen waarbij de meeuw door zijn weinig teruggetrokken levenswijzen en de aanpassing aan de humane populatie dit eerder en vaker kan doen. Dit kan een gevaar opleveren voor de volksgezondheid.

Ter hoorzitting heeft de FBE ZH nogmaals benadrukt dat niet op basis van overlast wordt opgetreden, maar uitsluitend op basis van de openbare veiligheid, volksgezondheid en de veiligheid van het luchtverkeer.

Gezien het voorgaande concludeert de bezwarencommissie dat voldoende is aangetoond dat het optreden tegen meeuwen noodzakelijk is vanuit het oogpunt van de openbare veiligheid, volksgezondheid en veiligheid van het luchtverkeer.

Ad 4. Overlast in steden neemt toe door het faunabeheerplan

Bezwaarde stelt zich op het standpunt dat door de uitvoering van het faunabeheerplan de overlast door meeuwen in de stad zal toenemen. U merkt hierover op dat het verwijderen van maximaal 100 nesten van de zilvermeeuw en maximaal 400 nesten van de kleine mantelmeeuw, in een deel van de gevallen zal leiden tot de bouw van een nieuw nest op een andere locatie. Daarbij wordt aangegeven dat overlast door meeuwen in het stedelijke gebied, wat daarvan ook de onderliggende oorzaak moge zijn, geen onderdeel uitmaakt van het goedgekeurde faunabeheerplan.

De bezwarencommissie overweegt hierover als volgt. Het faunabeheerplan dat hier aan de orde is gaat over het beheer van meeuwen in de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasserdam. In paragraaf 1.4 van het faunabeheerplan is het werkingsgebied uiteengezet. Het werkingsgebied van dit faunabeheerplan is weergegeven in de figuren 1.2 (Rotterdam) en 1.3 (Dordrecht en Alblasserdam). Het werkingsgebied kent enkele kleine uitbreidingen ten opzichte van het werkingsgebied van het vorige faunabeheerplan. Bij deze uitbreidingen gaat het om haventerrein waar maatregelen nodig zijn vanwege de genoemde belangen en aanwezige bedrijfs categorieën. Het deelgebied Rotterdam is ten opzichte van het vorige faunabeheerplan onder meer uitgebreid met gebied ten noorden van de Nieuwe Waterweg, met onder meer het bedrijfsterrein bij Hoek van Holland waar maatregelen nodig zijn. Hieruit leidt de

bezwarencommissie af dat het onderhavige faunabeheerplan niet ziet op overlast door meeuwen in andere gebieden dan de genoemde havengebieden. Overlast door meeuwen in het stedelijke gebied maakt om die reden geen onderdeel uit van het goedgekeurde faunabeheerplan. Bovendien heeft bezwaarde 2 tijdens de hoorzitting toegelicht dat elke activiteit in de haven zal meehelpen aan de overlast in steden, maar dat de activiteit die hier voorligt hiervoor te beperkt is.

Ad 5. Andere bevredigende oplossingen

Bezwaarde voert aan dat andere bevredigende oplossingen te weinig aan bod zijn gekomen. U verwijst hiervoor naar paragraaf 6.9 van het faunabeheerplan.

In paragraaf 6.9 van het faunabeheerplan staat het volgende opgenomen over andere bevredigende oplossingen:

“Vooral de inrichting van terreinen en veiligheidswetgeving omtrent de in de haven gevestigde industrie (openbare veiligheid) maken dat een aantal preventieve maatregelen (beplantingen, niet maaien, weren door inzet autonoom werkende laser, man-met-hond of jachtvogel) om het broeden van meeuwen te voorkomen, veelal niet op bedrijfsterreinen kunnen worden toegepast. De meeste werende en opzettelijk storende maatregelen gericht op broedvrij houden (alleen of in combinatie) hebben vooral een kortdurend effect (Lensink 2015, Buij e.a. 2018).¹ Als gevolg van gewinning wordt broeden hiermee onvoldoende voorkomen. Een uitzondering hierop blijkt een 24-uurs toepassing van de combinatie van methoden van man-met-hond, autonoom werkende laser en jachtvogel te zijn. Deze combinatie wordt alleen buiten bedrijfsterreinen toegepast.

Op specifieke locaties (helikopterplatform Loodswezen, AVR) worden alle meeuwen het hele jaar door gericht geweerd en opzettelijk gestoord. Het doel van opzettelijk storen is hier niet alleen het voorkomen van broeden. De aanwezigheid van meeuwen is hier het hele jaar een risico voor de volksgezondheid en de veiligheid van het luchtverkeer. Deze maatregelen zijn hier alleen effectief bij een grote mate van herhaling, omdat de aantrekkelijkheid van de locatie voor de meeuwen door storing nauwelijks verandert.”

De bezwarencommissie stelt vast dat in paragraaf 6.9 van het faunabeheerplan enkele andere bevredigende oplossingen zijn opgenomen. Deze andere bevredigende oplossingen kunnen echter uitsluitend in specifieke situaties en op specifieke locaties worden ingezet, en alleen dan is er sprake van andere bevredigende oplossingen, te weten:

1. de inzet van de combinatie van methoden man-met-hond, autonoom werkende laser en jachtvogel-op-stok buiten bedrijfsterreinen;
2. jaarrond weren en opzettelijk storen al dan niet met behulp van (vrijvliegende) jachtvogels in het geval van het Loodswezen en de AVR.

Vervolgens wordt benoemd dat in alle andere omstandigheden geen reële andere bevredigende oplossingen mogelijk zijn. Naar het oordeel van de bezwarencommissie zijn de andere bevredigende oplossingen voldoende aan bod gekomen in paragraaf 6.9 van het

---

¹ <https://www.bij12.nl/onderwerpen/faunazaken/schade-voorkomen/module-meeuwen/>

faunabeheerplan. Bezwaarde heeft overigens geen andere bevredigende oplossingen aangedragen.

Ad 6 en 7. Staat van instandhouding zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw

Bezwaarde stelt dat vanwege de niet-gunstige staat van instandhouding van de zilvermeeuw geen toestemming mocht worden verleend voor het verstoren van deze dieren en voor het verwijderen of vernielen van hun nesten, dan wel het verontrusten van hun voortplantingsplaatsen. U geeft aan dat nergens in de Wnb is bepaald dat geen vrijstelling of ontheffing kan worden verleend ten opzichte van een soort die niet verkeert in een gunstige staat van instandhouding. Wel is bepaald dat maatregelen niet mogen leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.3, vierde lid, onder c, van de Wnb).

De bezwarencommissie overweegt hierover als volgt. In paragraaf 6.2.2 van het faunabeheerplan is opgenomen dat de staat van instandhouding van de zilvermeeuw voor het aspect populatie als ongunstig is beoordeeld. Tijdens de hoorzitting is door de FBE ZH nogmaals bevestigd dat de zilvermeeuw in een ongunstige staat van instandhouding verkeert. Ingevolge artikel 3.3, vierde lid, onder c, van de Wnb mogen de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. De bezwarencommissie stelt vast dat het artikel niet bepaalt dat geen vrijstelling of ontheffing kan worden verleend ten opzichte van een soort die niet verkeert in een gunstige staat van instandhouding. Hiervoor kan aansluiting worden gezocht bij de uitspraak van de Afdeling van 29 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:301, r.o. 57.3. In deze rechtsoverweging overweegt de Afdeling dat de 1%-mortaliteitsnorm, bij het ontbreken van een ander wetenschappelijk onderbouwd criterium, gehanteerd kan worden als uitgangspunt om te bepalen of er, gelet op de te verwachten aantallen slachtoffers, afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soorten. Daarbij benoemt de Afdeling dat het 1%-criterium eveneens mag worden toegepast op soorten die reeds in een ongunstige staat van instandhouding verkeren. Dit betekent dat een toename van minder dan 1% van de natuurlijke sterfte van vogels beschouwd kan worden als een niet wezenlijk effect op de staat van instandhouding.

De bezwarencommissie neemt in ogenschouw dat in paragraaf 6.3.4 en in bijlage 3 van het faunabeheerplan uitgebreid wordt onderbouwd dat het vernielen van maximaal 100 nesten van de zilvermeeuw een ingreep betekent die minder dan 1% van de natuurlijke sterfte betreft. Hiermee wordt het 1%-criterium niet overschreden.

Voorts wordt door bezwaarde nog aangevoerd dat onvoldoende aandacht is geschonken aan de staat van instandhouding van de kleine mantelmeeuw. Op de hoorzitting heeft de FBE ZH over de kleine mantelmeeuw toegelicht dat de landelijke staat van instandhouding van de kleine mantelmeeuw door SOVON als gunstig is beoordeeld. Voor de staat van instandhouding moet vooral naar de lange trend worden gekeken. Die lange trend is door dr. [REDACTED] van het Nederlands Instituut voor Ecologisch Onderzoek berekend. De heer [REDACTED] heeft volgens de FBE ZH aangegeven dat voor de kleine mantelmeeuw de lange termijn zowel landelijk als in het havengebied positief is.

De bezwarencommissie stelt vast dat in paragraaf 6.2.3 van het faunabeheerplan is opgenomen dat de staat van instandhouding van de kleine mantelmeeuw voor het aspect populatie als gunstig is beoordeeld. Volgens de berekening in bijlage 3 van het faunabeheerplan wordt bij het vernielen van maximaal 400 nesten van de kleine mantelmeeuw uitgesloten dat het 1%-criterium wordt overschreden.

Op de hoorzitting heeft de FBE ZH in zijn algemeenheid nog opgemerkt dat in het faunabeheerplan geen sprake is van een algemene bestrijding, maar juist van een zeer specifieke bestrijding die op locaties is toegespitst. De maatregelen worden niet in het gehele gebied genomen, maar specifiek bij nader omschreven locaties of bij het helikopterplatform. Het faunabeheerplan is dus niet een algemeen optreden, maar specifiek gericht op risicovolle locaties. Bovendien wordt via een escalatieladder opgetreden en is het optreden zeer beperkt ten opzichte van het voorgaande faunabeheerplan.

Gelet op het voorgaande komt de bezwarencommissie tot de conclusie dat een verslechtering van de staat van instandhouding van zowel de zilvermeeuw als de kleine mantelmeeuw als gevolg van de ingreep is uitgesloten.

Ad 8. Het 1%-criterium is onjuist toegepast

Bezwaarde voert aan dat het 1%-criterium voor mortaliteit onjuist is toegepast. U stelt zich op het standpunt dat het 1%-criterium wel juist is toegepast en verwijst daarbij onder andere naar bijlage 3 van het faunabeheerplan.

De bezwarencommissie stelt vast dat in bijlage 3 van het faunabeheerplan de 1%-mortaliteitsnorm wordt onderbouwd. Bij de toepassing van de 1%-mortaliteitsnorm moet de vogelsterfte door de ingreep vergeleken worden met de natuurlijke sterfte in de populatie. Daarbij moet worden uitgegaan van de ecologische relevante populatie.² Het faunabeheerplan ziet op het havengebied Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam. In bijlage 3 van het faunabeheerplan is uitgegaan van de populatie-omvang van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw in het havengebied Rotterdam en in het Deltagebied. De bezwarencommissie overweegt dat hiermee is uitgegaan van een juiste populatie-omvang. Voor het standpunt van bezwaarde dat van een onjuiste populatie-omvang is uitgegaan ziet de bezwarencommissie geen grond. Voorts wordt in bijlage 3 van het faunabeheerplan uitgegaan van een worst case-benadering, te weten én een doorgaande dalende trend én het aantal broedparen aan het einde van de periode van het faunabeheerplan. In deze bijlage wordt met een berekening uiteengezet dat ook bij deze benadering wordt voldaan aan de 1%-mortaliteitsnorm. De bezwarencommissie ziet geen reden om aan te nemen dat het 1%-criterium in dit geval onjuist is toegepast.

Ad 9. Actuele cijfers ontbreken

Bezwaarden stellen zich op het standpunt dat geen gebruik is gemaakt van de meest actuele cijfers voor het bepalen van de populatie-omvang van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw. De actuele populatie-omvang is veel slechter dan het faunabeheerplan weergeeft.

---

² ABRvS 29 januari 2020, ECLI:NL:RVS:2020:301, r.o. 57.5.

U voert aan dat de cijfers van het 2021 nog niet gepubliceerd zijn en verwijst verder naar hoofdstuk 4 van het faunabeheerplan.

De bezwarencommissie stelt vast dat in hoofdstuk 4 van het faunabeheerplan door de betrokken wetenschapper, de heer ██████████, op basis van wetenschappelijke inzichten een schatting is gedaan van de totale omvang van de populaties van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw.

Op de hoorzitting heeft de FBE ZH betoogt dat de tellingen van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw in het jaar 2021, na uw goedkeuringsbesluit, door Deltamilieu Projecten (hierna: DMP) zijn gepubliceerd. Daaruit bleek voor het havengebied Rotterdam een afname van het aantal broedparen van de zilvermeeuw (van 2258 in het jaar 2020 naar 1936 in het jaar 2021) maar een toename van het aantal broedparen van de kleine mantelmeeuw (van 18.757 in het jaar 2020 naar 20.010 in het jaar 2021).³ Een af- of toename van getelde aantallen in een jaar hoeven niet te leiden tot een wijziging van een langjarige trend. De FBE ZH benadrukt dat de DMP-telgegevens passen binnen de dalende trends voor de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw zoals die in het faunabeheerplan zijn opgenomen. De DMP-telling 2021 betekent voor de kleine mantelmeeuw dat dit meer aantallen broedparen zijn dan de aantallen zoals gebruikt voor de 1%-criterium berekening. Om die reden is er geen aanleiding om het quotum in het faunabeheerplan van 400 nesten van de kleine mantelmeeuw aan te passen. Voorts licht de FBE ZH toe dat de daling van het aantal broedparen van de zilvermeeuw past binnen de trend van de zilvermeeuw die in het faunabeheerplan is aangegeven. Bij de 1%-berekening in het faunabeheerplan is, zoals eerder aangegeven, uitgegaan van een worst case-benadering. Daarom mag ervan worden uitgegaan dat deze daling in het jaar 2021 niet leidt, bij een definitieve herberekening, tot een wezenlijke aanpassing van het aantal nesten. Er is dus geen aanleiding om het quotum in het faunabeheerplan van 100 nesten van de zilvermeeuw aan te passen.

De bezwarencommissie neemt in overweging dat een af- of toename van getelde aantallen in een jaar niet per definitie hoeft te leiden tot een wijziging van een langjarige trend. Voorts stelt de bezwarencommissie vast dat de DMP-telgegevens passen binnen de dalende trends voor de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw zoals die in het faunabeheerplan zijn opgenomen.

Gelet op het voorgaande ziet de bezwarencommissie geen grond om aan te nemen dat de DMP-telling 2021 zou leiden tot een wezenlijke aanpassing van het aantal nesten ten opzichte van de cijfers die in hoofdstuk 4 van het faunabeheerplan zijn gebruikt, omdat in het faunabeheerplan van een worst case-benadering is uitgegaan en de cijfers passen binnen de dalende trends. De bezwarencommissie onderschrijft het standpunt van de FBE ZH en is van oordeel dat de quotums voor de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw in het faunabeheerplan niet hoeven te worden aangepast vanwege de DMP-telling 2021.

---

³ Deltamilieu Projecten, "Kustbroedvogels in het Deltagebied in 2021" (bijlage 1), <https://deltamilieuprojecten.nl/wp-content/uploads/2022/04/Kustbroedvogels-in-het-Deltagebied-in-2021.pdf>

Ad 10. De Gedragscode Wet natuurbescherming Havenbedrijf Rotterdam

Er wordt aangevoerd dat de Gedragscode Wet natuurbescherming Havenbedrijf Rotterdam geldig is in het kader van bestendig gebruik, beheer en onderhoud en dat het bestrijden van overlast gevende meeuwen niet valt binnen de reikwijdte van de gedragscode. U merkt hierover op dat in het faunabeheerplan weliswaar wordt verwezen naar de genoemde gedragscode, maar dat nergens wordt gesteld dat het bestrijden van overlast gevende meeuwen wel binnen de reikwijdte van deze gedragscode valt.

De bezwarencommissie stelt vast dat de Gedragscode Wet natuurbescherming Havenbedrijf Rotterdam een gedragscode is als bedoeld in artikel 3.31 van de Wnb en op 31 augustus 2020 is goedgekeurd door de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. In paragraaf 1.3 van de gedragscode wordt benoemd dat de gedragscode is bedoeld om binnen het havengebied activiteiten te kunnen uitvoeren zonder dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Door te werken volgens de ecologische werkprotocollen uit deze gedragscode kunnen bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik in het havengebied binnen de wettelijke kaders worden uitgevoerd.

In paragraaf 6.3.1 van het faunabeheerplan wordt beoordeeld of de wijze van opzettelijke storen zal kunnen leiden tot het overtreden van het verbod in artikel 3.1, vijfde lid, van de Wnb. Bij deze beoordeling is betrokken dat in het faunabeheerplan wordt voorgeschreven dat bij het opzettelijk storen alleen wordt gewerkt volgens de werkwijze zoals opgenomen in de gedragscode. Uit die beoordeling blijkt dat er bij die werkwijze geen sprake is van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding en dat daarmee het opzettelijk storen niet ontheffingsplichtig is. De bezwarencommissie constateert dat in het faunabeheerplan niet wordt gesteld dat het bestrijden van overlast gevende meeuwen wel binnen de reikwijdte van deze gedragscode zou vallen en onderschrijft daarmee uw standpunt. Desalniettemin ziet het voorliggende goedkeuringsbesluit niet op de desbetreffende gedragscode en daarom kan deze bezwaargrond niet leiden tot het herroepen van het bestreden besluit.

Ad 11 en 12. Verstoren zilvermeeuw in strijd met Wnb en grootschalig broedvrij houden

Er wordt aangevoerd dat de staat van instandhouding van de zilvermeeuw matig ongunstig is en dat daarom het verstoren van zilvermeeuwen in strijd is met artikel 3.1, vijfde lid, van de Wnb. Daarbij leidt het grootschalig broedvrij houden tot een hoog reproductieverlies omdat de desbetreffende meeuwen in dat jaar niet tot broeden zullen komen. U voert aan dat er geen strijdigheid is met het genoemde artikel. Daarnaast merkt u op dat de stelling over het grootschalig broedvrij houden nergens op gebaseerd is.

De bezwarencommissie stelt vast dat met het besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan, in combinatie met de in artikel 3.59 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland opgenomen vrijstelling, geen toestemming wordt gegeven voor het verstoren van de zilvermeeuw. In paragraaf 6.3.1 van het faunabeheerplan is juist opgenomen dat verstoring op de wijze zoals beschreven in het faunabeheerplan geen wezenlijk negatief effect heeft op de staat van instandhouding en daarmee niet ontheffingsplichtig is.

Daarbij merkt de bezwarencommissie op dat het niet zo is dat het opzettelijk storen van exemplaren waarvan de soort niet in een gunstige staat van instandhouding verkeert, per definitie verboden is. Ingevolge artikel 3.1, vijfde lid, van de Wnb is het verbod, bedoeld in het vierde lid, niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Dit betekent dat het opzettelijk storen slechts verboden is, indien de storing wel van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort, maar dat is, gelet op paragraaf 6.3.1 van het faunabeheerplan, in het onderhavige geval niet aan de orde.

Voor wat betreft het grootschalig broedvrij houden overweegt de bezwarencommissie dat deze maatregel niet binnen de reikwijdte van het goedkeuringsbesluit wat betreft het gericht zijn op een rechtsgevolg valt, zoals eerder overwogen onder het kopje 'toetsingskader'.

Ad 13. Onvoldoende geschikte alternatieve broedlocaties beschikbaar

Er wordt gesteld dat er onvoldoende geschikte alternatieve broedlocaties beschikbaar zijn. U voert aan dat de beschikbaarheid van alternatieve broedlocaties niet van belang is in relatie tot het toestaan van het vernielen van nesten, zoals omschreven in het faunabeheerplan.

De bezwarencommissie constateert dat in de paragrafen 6.3 en 6.3.1 van het faunabeheerplan is opgenomen dat in het havengebied van Rotterdam voldoende aantrekkelijk broedhabitat voor meeuwen beschikbaar wordt gehouden. Daarbij wordt verwezen naar figuur 6.1. Figuur 6.1 ziet op de ligging van grootschalige terreinen waar meeuwen kunnen broeden. Voorts wordt benoemd dat in Dordrecht en Alblasterdam de meeuwen in de havengebieden voldoende uitwijkmogelijkheden hebben naar ongestoorde geschikte plekken in de directe omgeving zoals daken van bedrijfsgebouwen. Meeuwen verlaten de plekken waar ze worden verjaagd en gaan elders in het havengebied broeden. Gelet op het voorgaande komt de bezwarencommissie tot het oordeel dat in het faunabeheerplan voldoende is onderbouwd dat er voldoende geschikte alternatieve broedlocaties beschikbaar zijn. Daarbij onderschrijft de bezwarencommissie uw standpunt dat de beschikbaarheid van alternatieve broedlocaties niet van belang is in relatie tot het toestaan van het vernielen van nesten, zoals omschreven in het faunabeheerplan. Het goedkeuringsbesluit leidt immers niet tot handelingen waarbij de beschikbaarheid van alternatieve broedlocaties doorslaggevend is.

Ad 14. Verplaatsen van nesten

Er wordt aangevoerd dat het verplaatsen van nesten een niet onderbouwde en ondeugdelijke methode is die verboden moet worden. U merkt op dat het goedkeuringsbesluit alleen het vernielen van nesten omvat zoals dat door de provinciale vrijstelling mogelijk wordt gemaakt.

Zoals de bezwarencommissie eerder heeft overwogen valt uitsluitend het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw binnen de reikwijdte van het goedkeuringsbesluit, wat betreft het gericht zijn op een rechtsgevolg. Dit geldt dus niet voor het verplaatsen van nesten. Hiertoe verwijst de bezwarencommissie naar de passage opgenomen onder het kopje 'toetsingskader'.

Ad 15. Broedvrij houden en cumulatieve effecten

Bezwaarden stellen zich op het standpunt dat de toetsing aan het 1%-criterium ten onrechte voorbij is gegaan aan het broedvrij houden van diverse gebieden en het effect daarvan op de reproductie. U voert aan dat wanneer men voldoet aan het 1%-criterium andere drukfactoren, zoals andere sterfte, niet in cumulatie behoeven te worden gezien.

Zoals de bezwarencommissie eerder onder ad 12 heeft overwogen, valt het broedvrij houden niet binnen de reikwijdte van het goedkeuringsbesluit, wat betreft het gericht zijn op een rechtsgevolg. Voor wat betreft de cumulatieve effecten overweegt de bezwarencommissie als volgt. Voor vogels (i.c. zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw) kan, zoals blijkt uit artikel 3.3, vierde lid, onder c, van de Wnb, enkel vrijstelling worden verleend als deze vrijstelling niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Voor vogels dient derhalve de staat van instandhouding te worden bepaald (zie ad 6 en 7 van dit advies). Vervolgens moet aan de hand van het effect van de activiteit waarvoor vrijstelling wordt aangevraagd óp die staat van instandhouding worden bepaald of die vrijstelling ook kan worden verleend. Om de staat van instandhouding te bepalen dient, zoals is vastgelegd in de begripsbepaling in artikel 1.1 van de Wnb, het effect van de som van de invloeden die op de betrokken soort inwerken en op lange termijn een verandering kunnen bewerkstelligen in de verspreiding en de grootte van de populaties van die soort op het grondgebied, bedoeld in artikel 2 van de Habitatrichtlijn, te worden vastgesteld. Gelet op deze begripsbepaling is de bezwarencommissie van oordeel dat mogelijke cumulatieve effecten deel uitmaken van de staat van instandhouding en in die zin bij het verlenen van een vrijstelling moeten worden betrokken.⁴ De bezwarencommissie kan om die reden uw stelling niet volgen.

Voorts overweegt de bezwarencommissie dat het effect van bovengenoemde som van invloeden op de betrokken vogelsoorten moet worden vastgesteld door de effecten van al bestaande en van reeds vergunde, maar nog niet gerealiseerde projecten die negatieve gevolgen kunnen hebben voor vogelsoorten in de havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam bij het besluit te betrekken. Op de hoorzitting heeft bezwaarde 2 verwezen naar de ontwikkeling windpark Maasvlakte II waarmee geen rekening zou zijn gehouden in het kader van cumulatie. De bezwarencommissie stelt vast dat de stellingname van bezwaarde 2 niet nader is geconcretiseerd en niet wordt onderbouwd door middel van gegevens of berekeningen. Gelet op het voorgaande ziet de bezwarencommissie geen aanleiding voor het oordeel dat u ten onrechte goedkeuring heeft verleend. Aan de hand van de bij haar beschikbare gegevens komt zij dus tot de conclusie dat de 1%-mortaliteitsnorm niet wordt overschreden.

Ad 16. Toetsing en handhaving maatwerkadviezen

Bezwaarden voeren aan dat er vraagtekens zijn te plaatsen bij de toetsing en handhaving van de maatwerkadviezen per bedrijf. U merkt hierover op dat de FBE ZH de maatwerkadviezen toetst en vervolgens handhavend optreedt indien het bepaalde in het faunabeheerplan wordt overtreden.

---

⁴ Zie o.m. ECLI:NL:RVS:2020:2384, r.o. 10.4.

De bezwarencommissie stelt vast dat in paragraaf 6.4 van het faunabeheerplan is opgenomen dat bedrijven bij een verzoek om toestemming om gebruik te mogen maken van de ontheffing dan wel vrijstelling, ieder jaar een maatwerkadvies moeten overleggen, opgesteld door een ter zake kundig persoon met aantoonbare kennis van meeuwen, waaruit blijkt dat volgens de escalatieladders wordt gewerkt. Volgens de escalatieladder is overgaan tot opzettelijk storen echter alleen mogelijk op plekken waar een (potentieel) risico is voor personen of bedrijfsinstallaties. In het maatwerkadvies zullen de onveilige plekken worden benoemd. Ook zal in het maatwerkadvies aangegeven worden hoe veilige plekken extra aantrekkelijk als broedplek kunnen worden gemaakt. Bij het maatwerkadvies wordt ook gerichte voorlichting aan medewerkers en aannemers betrokken.

Door middel van het voorgeschreven maatwerkadvies per bedrijf wordt naar verwachting zoveel mogelijk voorkomen dat meeuwen broeden op risicovolle locaties en worden naar verwachting door de wijze van planning en uitvoering van werkzaamheden zoveel mogelijk incidenten voorkomen, zie paragraaf 6.5 van het faunabeheerplan.

In paragraaf 7.1 van het faunabeheerplan is opgenomen dat de FBE ZH verantwoordelijk is voor een zorgvuldige uitvoering van het faunabeheerplan. Daarnaast is de FBE ZH als ontheffinghouder verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de ontheffing. In dat kader verlangt de FBE ZH voorafgaand aan toestemmingverlening een maatwerkadvies conform de door de FBE ZH opgestelde instructie. Het bedrijf is verantwoordelijk voor de correcte uitvoering van de maatregelen volgens de voorschriften van de vrijstelling en/of ontheffing en het faunabeheerplan. Wanneer een bedrijf zich niet houdt aan het eigen maatwerkadvies, kan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, zoals u terecht heeft gesteld, handhavend optreden wegens overtreding van het bepaalde in het faunabeheerplan. Naar het oordeel van de bezwarencommissie is de toetsing en handhaving van de maatwerkadviezen per bedrijf voldoende in het faunabeheerplan onderbouwd. Desalniettemin ziet het voorliggende goedkeuringsbesluit niet op toezicht en handhaving en daarom kan deze bezwaargrond niet leiden tot het herroepen van het bestreden besluit.

Ad 17. Maatregel 'ei adoptie'

Er wordt aangevoerd dat de maatregel 'ei adoptie' onvoldoende is onderbouwd. U stelt zich op het standpunt dat de vaststelling van het faunabeheerplan er niet op ziet dat deze maatregel gebruikt zal gaan worden.

De bezwarencommissie stelt vast dat de maatregel 'ei adoptie' inhoudt dat eieren uit nesten op gevaarlijke plekken worden weggenomen en worden toegevoegd aan legsels in andere nesten op veilige plekken, zie pagina 57 van het faunabeheerplan. Voorts wordt op pagina 78 van het faunabeheerplan aangegeven dat pas bij een evaluatie tijdens de looptijd van het faunabeheerplan zal worden overwogen of gebruik gaat worden gemaakt van de maatregel 'ei adoptie'. Indien dat het geval is, dient het faunabeheerplan te worden gewijzigd en daarvoor is een apart goedkeuringsbesluit nodig. De bezwarencommissie onderschrijft uw standpunt dat het huidige goedkeuringsbesluit geen toestemming geeft voor de maatregel 'ei adoptie'.

Ad 18. Negatieve effecten andere broedende vogelsoorten

Er wordt aangevoerd dat in het faunabeheerplan voorbij is gegaan aan eventuele negatieve effecten op andere vogelsoorten die broeden in de directe omgeving van de nesten van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw. U voert aan dat het faunabeheerplan niet ziet op andere beschermde soorten ten aanzien waarvan mogelijk overtreding van de Wnb plaatsvindt. Het is de eigen verantwoordelijkheid van een ieder om rekening te houden met beschermde soorten, zeker wanneer het broedende vogels betreft. Het verplichte maatwerkadvies biedt de bedrijven hierin een helpende hand.

De bezwarencommissie stelt vast dat in paragraaf 1.4 van het faunabeheerplan is opgenomen dat het onderhavige faunabeheerplan uitsluitend betrekking heeft op de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw. Het faunabeheerplan ziet niet op andere beschermde soorten waarvan mogelijk een bepaling van de Wnb wordt overtreden. De bezwarencommissie onderschrijft uw standpunt dat het de eigen verantwoordelijkheid van een ieder is om rekening te houden met beschermde soorten, zeker wanneer het broedende vogels betreft. Gelet op het voorgaande komt de bezwarencommissie tot de conclusie dat de negatieve effecten op andere broedende vogelsoorten niet kunnen leiden tot het oordeel dat het besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan onjuist is.

Ad 19. Uitwijklocaties niet vrij van vossen

Er wordt gesteld dat de uitwijklocaties waar meeuwen zouden kunnen gaan broeden niet vrij zijn van vossen. U geeft aan dat het verwijderen van nesten, waar het goedkeuringsbesluit op ziet, niet afhankelijk is van mogelijke uitwijklocaties voor broedende meeuwen. Daarom kan deze grond geen doel treffen. De bezwarencommissie onderschrijft uw standpunt en verwijst hiervoor naar ad 13.

Ad 20. Meeuwen verplaatsen naar stedelijke omgeving

Er wordt aangevoerd dat het broedvrij houden van terreinen in het havengebied naar verwachting leidt tot het verplaatsen van meeuwen naar de stedelijke omgeving. U verwijst naar de reacties op bezwaargronden 4 en 19 in het verweerschrift.

De bezwarencommissie heeft eerder onder ad 13 geconstateerd dat in het havengebied van Rotterdam voldoende aantrekkelijk broedhabitat voor meeuwen beschikbaar wordt gehouden en tevens in Dordrecht en Alblasserdam de meeuwen in de havengebieden voldoende uitwijkmogelijkheden hebben naar ongestoorde geschikte plekken in de directe omgeving, zoals daken. Verder verwijst de bezwarencommissie naar ad 4.

Conclusie

Gelet op het voorgaande concludeert de bezwarencommissie dat u terecht het faunabeheerplan van de FBE ZH heeft goedgekeurd. Het bestreden besluit kan om die reden in stand blijven.

Vergoeding kosten voor rechtsbijstand

Aangezien het bestreden besluit naar het oordeel van de bezwarencommissie in stand kan blijven, komt bezwaarde 1 volgens haar niet in aanmerking voor vergoeding van de proceskosten

in bezwaar op voet van artikel 7:15, tweede lid, van de Awb. De bezwarencommissie is daarom van oordeel dat het verzoek om vergoeding van deze kosten dient te worden afgewezen.

Advies

De bezwarencommissie adviseert u:

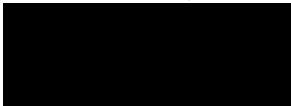
1. het bestreden besluit ongewijzigd in stand te laten.
2. het verzoek van bezwaarde 1 om vergoeding van de proceskosten in bezwaar af te wijzen.

De bezwarencommissie ontvangt te zijner tijd graag een afschrift van uw besluit op bezwaar.

Hoogachtend,

De bezwarencommissie,

Namens deze,

De secretaris,

dhr. mr.

provincie **HOLLAND**
ZUID

Bezwarencommissie

VERSLAG

Contact

mr. [redacted]
T 06 – [redacted]
[redacted]@pzh.nl

Vergaderdatum:
19 mei 2022

Datum vaststelling:
20 juni 2022

Aanwezig

Leden commissie en secretaris:

De heer [redacted] (voorzitter)

De heer [redacted]

Mevrouw [redacted]

De heer [redacted] (secretaris)

Bezwaarde:

De heer [redacted] (De Faunabescherming)

De heer [redacted] (Natuurvereniging Hollandse Delta)

De heer [redacted] (idem)

De heer [redacted] (Stichting Natuur- en Vogelwacht
Biesbosch)

De heer [redacted] (idem)

Vertegenwoordiger Gedeputeerde Staten:

De heer [redacted]

Derdebelanghebbenden:

Mevrouw [redacted] (De Faunabeheereenheid Zuid-
Holland)

De heer [redacted] (De Faunabeheereenheid Zuid-
Holland)

De hoorzitting heeft plaatsgevonden met een beeldverbinding via MS-teams.

De voorzitter opent de hoorzitting en stelt aan de orde de behandeling van de bezwaarschriften van mevrouw mr. [redacted] namens Stichting De Faunabescherming van 21 maart 2022, per post ontvangen op 22 maart 2022, het bezwaarschrift van Stichting Natuur- en Vogelwacht Biesbosch van 20 maart 2022, per post ontvangen op 23 maart 2022 en het bezwaarschrift van KNNV – natuurvereniging Hollandse Delta van 21 maart 2022, per post ontvangen op 22 maart 2022, gericht tegen het besluit van Gedeputeerde Staten (hierna: GS) tot goedkeuring van het Faunabeheerplan meeuwen havengebieden van Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam 2022-2027 (hierna: het faunabeheerplan) van 8 februari 2022, verzonden op 11 februari 2022, met kenmerk PZH-2021-792709852. Voorts geeft spreker aan dat vooraf duidelijkheid moet worden verkregen waar de onderhavige zaak precies over gaat. Oftewel wat de aard van het besluit is. In dit geval gaat het om een besluit tot goedkeuring van het faunabeheerplan voor het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw. In het faunabeheerplan komen ook andere activiteiten aan de orde. Tegen deze activiteiten zijn ook bezwaren ingediend. Om die reden wil spreker het juridische karakter van het goedkeuringsbesluit scherp krijgen. Met andere woorden: waar ziet het besluit wel op en waar ziet het besluit niet op. Er wordt daarbij benoemd dat GS in

TVC

het verweerschrift heeft aangegeven dat moet worden gekeken naar onderdelen van het faunabeheerplan, waar de goedkeuring voor is verleend, die op een rechtsgevolg zijn gericht. Alleen tegen die onderdelen kan bezwaar worden gemaakt. Over het rechtsgevolg is jurisprudentie gevormd in het kader van een faunabeheerplan. Spreker geeft aan dat GS duidelijk moet maken dat er een relatie is tussen het faunabeheerplan en de vrijstelling die is opgenomen in artikel 3.59 van de Omgevingsverordening Zuid-Holland in samenhang gelezen met Bijlage III en IV. Daarin is opgenomen dat de ontheffing kan worden verleend ten behoeve van de volksgezondheid, de openbare veiligheid en de veiligheid van het luchtverkeer (in samenhang gelezen met artikel 3.15 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb)). Het goedkeuringsbesluit houdt in ieder geval in dat de ontheffing is afgegeven voor de activiteit: het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw.

De heer [REDACTED] geeft aan dat het gaat om een vrijstelling in plaats van een ontheffing en licht daarbij toe dat het hier gaat om een vrijstelling die is verleend door Provinciale Staten. Het kunnen gebruiken van die vrijstelling is afhankelijk van de goedkeuring van het faunabeheerplan. Het rechtsgevolg is dat na goedkeuring de vrijstelling kan worden gebruikt.

De voorzitter merkt op dat dat geldt onder de voorwaarden die in het faunabeheerplan zijn opgenomen. Vervolgens benoemt spreker dat de andere activiteiten die in het faunabeheerplan zijn opgenomen, zoals onder andere het opzettelijk storen, het broedvrij houden, het verplaatsen van nesten, volgens GS niet vallen binnen de reikwijdte van het goedkeuringsbesluit. Die maken namelijk geen onderdeel uit van de vrijstelling. Wel zijn dat activiteiten die op grond van de Wnb mogelijk een ontheffing nodig zouden hebben.

De heer [REDACTED] licht toe dat voor het broedvrij houden geen ontheffing nodig is. Voor het verplaatsen van de nesten en het opzettelijk storen is dat wel het geval. Die ontheffing is inmiddels al verleend.

De voorzitter merkt op dat daarvoor dus een andere procedure is gevolgd om voor die activiteiten de noodzakelijke ontheffing te verlenen. Voorts wordt aan GS gevraagd of tegen die ontheffing bezwaren zijn ingediend.

De heer [REDACTED] antwoordt dat er, voor zover hem bekend, tegen die ontheffing geen bezwaren zijn ingediend.

De voorzitter vat kort samen dat er twee strikt gescheiden procedures zijn gevolgd. Enerzijds een procedure die ziet op de genoemde vrijstelling op grond van de Omgevingsverordening en anderzijds een procedure op grond van de Wnb die ziet op andere activiteiten. Indien die andere activiteiten leiden tot een verslechtering of van een wezenlijke invloed zijn op de staat van instandhouding, dan is daar een aparte ontheffing op grond van de Wnb voor nodig die moet worden aangevraagd en al dan niet kan worden verleend. Dergelijke besluiten kennen dan een eigen bezwaarprocedure. Dat is nu niet aan de orde.

De heer [REDACTED] voegt daaraan toe dat het goedkeuringsbesluit voor de andere genoemde activiteiten, zoals eerder genoemd, geen rechtsgevolg heeft. Het goedkeuren van het

faunabeheerplan betekent niet dat de nesten mogen worden verplaatst of dat er opzettelijk mag worden gestoord.

De voorzitter vraagt vervolgens aan de bezwaarden of het systeem voor hen duidelijk is.

De heer [REDACTED] en de heer [REDACTED] antwoorden dat het systeem voor hen duidelijk is.

De voorzitter merkt verder op dat er omtrent de bekendmaking van het besluit iets is misgegaan, maar dat dat inmiddels door GS is hersteld. Verder wordt verwezen naar artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht. Vervolgens geeft spreker aan dat bezwaarden hebben aangevoerd dat overlast geen toetsingscriteria is. GS hebben daartegen ingebracht dat overlast niet de goede term is en dat het in het onderhavige geval gaat om het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid en de veiligheid van het luchtverkeer.

De heer [REDACTED] merkt op dat als de volksgezondheid in gevaar is, dat daaraan een gedegen (medisch) onderzoek c.q. rapportage ten grondslag moet liggen en dat ontbreekt in dit geval juist. Daarnaast is de vliegveiligheid zeer kleinschalig. De vraag die hier rijst is of een algemene vrijstelling voor een groot gebied en voor tienduizenden meeuwen nodig is om een enkel incident op deze manier te voorkomen.

De heer [REDACTED] licht toe dat in bepaalde delen van het havengebied wordt geprobeerd de meeuwen te weren en te voorkomen dat zij op lastige locaties gaan broeden. De volgende stap is dat als een meeuw op een locatie gaat broeden waar dat gevaarlijk is of een risico veroorzaakt, het nest kan worden verplaatst. Hiervoor is een ontheffing nodig. Als het verplaatsen geen mogelijkheid is, kan in een beperkt aantal gevallen (maximaal 100 nesten van de zilvermeeuw en 400 nesten van de kleine mantelmeeuw) het nest worden vernield.

Mevrouw [REDACTED] voegt daaraan toe dat in het faunabeheerplan het erg is ingekaderd wanneer kan worden opgetreden. Daarbij wordt via de escalatieladder opgetreden. In de praktijk is het optreden zeer beperkt. Spreekster verwijst naar de pleitnota waarin gegevens zijn opgenomen over de omvang en merkt op dat er geen sprake is van grootschalig optreden. Vorig jaar was een overgangsjaar, maar in de jaren daarvoor was er een soortgelijk faunabeheerplan. Daarin was het optreden echter uitgebreider dan in het onderhavige faunabeheerplan het geval is. In het vorige faunabeheerplan was het mogelijk om op grotere schaal nesten te bewerken, namelijk in zones rond de installaties. In het onderhavige faunabeheerplan is er, mede vanwege de staat van instandhouding van de meeuwen, sprake van een zeer beperkte aanpak. Er is gekozen om beperkter op te treden, omdat dat volgens spreekster nu mogelijk is. Indien er andere ingrepen noodzakelijk zijn, dient het faunabeheerplan te worden aangepast en het goedkeuringsbesluit te worden gewijzigd. Als dat het geval is, is het mogelijk om daartegen een bezwaarschrift in te dienen.

Mevrouw [REDACTED] vraagt aan bezwaarden om ook in te gaan op de andere beschermde belangen die worden genoemd buiten de volksgezondheid.

De heer [REDACTED] antwoordt dat overlast nooit een argument kan zijn om beschermde diersoorten te hinderen in hun bestaan. De volksgezondheid, de openbare veiligheid en de veiligheid van het

luchtverkeer komen daarvoor wel in aanmerking. Dat wil echter niet zeggen dat de kleinste verontrusting van één van deze belangen al moet kunnen leiden tot grootschalig optreden. In de praktijk is overigens bewezen dat de maatregelen niet helpen. De maatregelen hebben niet het gewenste effect die de ontheffingverlener ervan verwacht. Dit is volgens spreker strijdig met de Vogelrichtlijn. Daarbij wordt opgemerkt dat de kans toeneemt dat de meeuwen zich door de maatregelen naar stedelijk gebied verplaatsen om te broeden en daardoor kan de overlast ook toenemen. De maatregelen staan niet in verhouding tot de vorm van overlast.

Mevrouw [REDACTED] merkt voor de volledigheid nogmaals op dat niet wordt opgetreden op basis van overlast, maar uitsluitend wordt opgetreden op basis van de volksgezondheid, de openbare veiligheid en de veiligheid van het luchtverkeer. De corrosieve werking van de uitwerpselen van de meeuwen op installaties kan gevolgen hebben voor de openbare veiligheid, aldus opgenomen in het faunabeheerplan. Ook kan er geen onderhoud plaatsvinden en dat gezamenlijk zorgt voor gevaar voor de openbare veiligheid. Overlast is nadrukkelijk geen belang. In het faunabeheerplan staat uitgelegd hoe de openbare veiligheid per categorie van bedrijf in het geding is.

De voorzitter vraagt wanneer het verplaatsen van nesten wel in beeld komt, aangezien dat wel in het faunabeheerplan is opgenomen.

Mevrouw [REDACTED] antwoordt dat een risicovolle locatie eerst broedvrij wordt gehouden en als dat niet lukt, dat dan eventueel de nesten kunnen worden verplaatst, omdat zij dan toch als een gevaar worden gezien.

De heer [REDACTED] merkt op dat zij betwisten dat er een wetsgrond bestaat op grond waarvan het faunabeheerplan is goedgekeurd. In de Wnb worden drie belangen genoemd op grond waarvan de ontheffing kan worden verleend. De volksgezondheid is volgens spreker iets anders dan de gezondheid van enkele individuen. In het kader van de volksgezondheid moet het gaan om grote groepen van de Nederlandse bevolking. Daar is in dit geval geen sprake van. Daarbij mist spreker historische gegevens over hoe en wanneer de volksgezondheid de afgelopen vijftig jaar in het geding is geweest in relatie tot de meeuwen. Er is geen geval bekend waarbij meeuwen de volksgezondheid hebben geschaad. Ook zijn er geen cijfers in het faunabeheerplan opgenomen over ongelukken door meeuwen. Dit geldt ook voor wat betreft de openbare veiligheid.

De heer [REDACTED] licht toe dat in één van de hoofdstukken van het faunabeheerplan wel degelijk een overzicht van incidenten is opgenomen. Deze incidenten hebben voornamelijk plaatsgevonden bij Shell. Spreker verwijst voor wat betreft de volksgezondheid naar het advies van de GGD Zuid-Holland Zuid. Voor zowel de volksgezondheid als de openbare veiligheid is een onderbouwing in het faunabeheerplan opgenomen.

Mevrouw [REDACTED] voegt daaraan toe dat in het verleden gelukkig geen grote incidenten hebben plaatsgevonden. Daarnaast is het grote gevaar dat de werkzaamheden door de meeuwen niet of niet voldoende worden uitgevoerd waardoor risicovolle situaties kunnen ontstaan voor de openbare veiligheid.

De heer [REDACTED] merkt op dat in het faunabeheerplan slechts kleine incidenten zijn opgenomen en dat de volksgezondheid op geen enkele manier door de meeuwen wordt aangetast.

De heer [REDACTED] voegt daaraan toe dat als er geen cijfers bekend zijn van gewonden door incidenten, deze incidenten dan eerder als overlast moeten worden gezien. Tijdens deze hoorzitting is eerder vastgesteld dat overlast geen toetsingscriteria is. Daarbij wordt opgemerkt dat de eerder aangehaalde incidenten bij Shell uitsluitend zien op klachten. Vervolgens gaat spreker in op de gevolgen van het verplaatsen van de meeuwen naar stedelijk gebied. Door het aflezen van ringen (vogels die geringd zijn als kuiken op de Maasvlakte of andere plekken) kun je nagaan wat het vestigingspatroon in latere jaren is. Doordat de meeuwen een ring om hebben kun je zeggen waar zij vandaan komen. Aan de hand van het aflezen van de ringen valt af te leiden dat meeuwen van de Maasvlakte ook Den Haag bezoeken.

De heer [REDACTED] merkt omtrent de vliegveiligheid op dat de veiligheid natuurlijk moet worden gewaarborgd. Echter, er is maar één helikopterplatform op de kop van de Europoort. Als de omgeving daar in een straal van een kilometer wordt vrijgehouden van grote vogels is dat te begrijpen, maar daarbuiten is er geen kans op aanvaringen met vliegende objecten. Het faunabeheerplan strekt om die reden te ver.

Mevrouw [REDACTED] licht toe dat in het faunabeheerplan geen sprake is van een algemene bestrijding, maar juist van een zeer specifieke bestrijding die op locaties is toegespitst. De maatregelen worden niet in het gehele gebied genomen, maar specifiek bij locaties of bij het helikopterplatform. Overigens wordt daar ingezet op het broedvrij houden van de omgeving, want er is wel degelijk een gevaar omdat helikopters daar geregeld opstijgen. Het faunabeheerplan is niet een algemeen optreden, maar specifiek gericht op risicovolle locaties.

De heer [REDACTED] merkt op dat hij graag wil verduidelijken hoe de overlast van de meeuwen in het stedelijk gebied wordt ervaren. Op basis van ringmeldingen wordt gedacht dat 37% van de ruim 1.400 in Den Haag broedende meeuwen van origine in de Maasvlakte en omgeving hebben gebroed en op enige wijze zijn verjaagd. De overlast die dat oplevert in de steden is volgens spreker zo erg dat dat kan worden geschaard onder het belang van de volksgezondheid. De overlast ziet vooral op meeuwen die mensen aanvallen in de thuisomgeving. Daarnaast is er ook sprake van een enorme geluidsoverlast. Gedurende het broedseizoen worden de mensen 24 uur per dag aan geluid afkomstig van meeuwen blootgesteld met alle gevolgen van dien. Daarbij geeft spreker aan dat elke activiteit in de haven zal meehelpen aan de overlast in de steden, maar dat de onderhavige activiteit daarvoor wel vrij beperkt is. Het gaat dan met name om het deel dat tijdens deze hoorzitting niet wordt besproken zoals het verjagen van de meeuwen.

De heer [REDACTED] vraagt aan mevrouw [REDACTED] om een toelichting omtrent de behandeling van nesten en eieren.

Mevrouw [REDACTED] licht kort toe dat in het verleden eieren werden behandeld tot 50 meter van installaties af. Die werden geolied en weggehaald, maar dat is in dit faunabeheerplan niet meer het geval. Daar ziet deze procedure dan ook niet op. In het onderhavige faunabeheerplan is er sprake van een andere aanpak.

De heer [REDACTED] vraagt naar de huidige stand van zaken in de haven.

Mevrouw [REDACTED] geeft aan dat die gegevens in de pleitnota zijn opgenomen. Voorts benoemt spreekster nogmaals dat in het onderhavige faunabeheerplan is gekozen voor een andere aanpak ten opzichte van het voorgaande faunabeheerplan.

De voorzitter licht vervolgens toe dat er bezwaren zijn ingediend die zien op de populatie van de kleine mantelmeeuw en de zilvermeeuw. Daarnaast is er ook nog discussie ontstaan over de cijfers waarmee is gerekend. In het onderhavige faunabeheerplan is gerekend met de cijfers die bekend waren op het moment dat het faunabeheerplan is opgesteld en de goedkeuring is afgegeven. Er wordt aangevoerd dat er recentere cijfers zijn. Tot slot heeft de gemachtigde van De Faunabescherming twee rapporten overgelegd. Spreker vraagt hoe deze rapporten moeten worden gezien in het kader van de aantallen die zijn gehanteerd.

De heer [REDACTED] antwoordt dat de jurisprudentie leert dat bij gerechtelijke uitspraken de gunstige staat van instandhouding snel een doorslaggevend aspect is bij het optreden tegen een bepaalde vogelsoort. Als duidelijk is dat uit het onderzoek, van met name SOVON, blijkt dat de stand van een soort achteruitgaat en dus in een ongunstige staat van instandhouding verkeert, elk optreden die schade kan toebrengen aan nesten of vogels door de rechter onmiddellijk verboden is. Er wordt gesteld dat de zilvermeeuw in een slechte staat van instandhouding verkeert, maar dat dat nog niet geldt voor de kleine mantelmeeuw. Spreker kan die stelling niet volgen. Landelijk gezien klopt het, maar in Zuid-Holland en het Deltagebied verkeert ook de kleine mantelmeeuw in een slechte staat van instandhouding. Om die reden zijn de twee rapporten overgelegd. Volgens spreker moet er worden gekeken naar de regionale stand van de vogelsoort.

Mevrouw [REDACTED] merkt op dat zij op de aanvullende informatie in de pleitnota is ingegaan en draagt de passage onder het kopje "Berekend quotum voor zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw" van de pleitnota voor. Daarbij wordt opgemerkt dat de telling geen verrassing is, omdat die telling binnen de trend past. In het faunabeheerplan wist spreekster al dat de trend neerwaarts was. Overigens komt de neerwaartse trend niet door het beheer maar door een afname in het voedselaanbod. De neergaande trend zal daarom blijven doorgaan. In het faunabeheerplan is daarmee rekening gehouden en is er uitgegaan van een worst case-scenario, te weten én een doorgaande dalende trend voor de zilvermeeuw én het aantal broedparen aan het einde van de periode van het faunabeheerplan. Deze telling biedt dus geen nieuwe inzichten.

De heer [REDACTED] voegt daaraan toe dat de landelijke staat van instandhouding van de kleine mantelmeeuw door SOVON als gunstig is beoordeeld. Voor de staat van instandhouding moet vooral naar de lange trend worden gekeken. Die lange trend is door dr. [REDACTED] van het Nederlands Instituut voor Ecologisch Onderzoek berekend. De heer [REDACTED] geeft voor de kleine mantelmeeuw aan dat de lange termijn zowel landelijk als in het havengebied positief is. Er zijn meer kleine mantelmeeuwen dan er in 1993 waren. Dat betekent dat er geen reden is om te veronderstellen dat de lokale staat van instandhouding van de kleine mantelmeeuw in het plangebied slechter zou zijn dan landelijk. Ook die kan als gunstig worden beoordeeld. Bij de zilvermeeuw is dat anders, omdat ook het landelijke beeld niet afwijkt van het beeld in het havengebied. Voor beide gebiedsniveaus moet worden geconstateerd dat de staat van instandhouding van de zilvermeeuw ongunstig is. Daar is geen discussie over. Ook SOVON komt tot die conclusie. Het gaat met de zilvermeeuw landelijk gezien over de lange termijn niet goed.

Om die reden is ervoor gekozen om de 1%-mortaliteitsnorm te hanteren. Ook met de nieuwe gegevens wordt aan deze 1%-norm voldaan. De trend verandert niet.

De heer [REDACTED] i voegt daaraan toe dat als de deskundigen aangeven dat de nieuwe cijfers passen binnen de trend waarmee rekening is gehouden in het faunabeheerplan, dan zal spreker dat ook in de beslissing op bezwaar nog benoemen. Er is geen aanleiding om daar anders over te denken.

De heer [REDACTED] merkt op dat zij ook betrokken zijn bij andere gevallen die spelen in het havengebied, zoals het windmolenpark Maasvlakte 2. Daar is men op grond van dezelfde gegevens rondom de instandhouding van de zilvermeeuw en de kleine mantelmeeuw tot de conclusie gekomen dat deze meeuwen in een dusdanige neerwaartse trend verkeren dat besloten is om voor miljoenen voorzieningen te treffen bij de bouw van het windmolenpark, terwijl twee kilometer verderop de staat van instandhouding van deze meeuwen negatief zal worden beïnvloed door het goedgekeurde faunabeheerplan.

De heer [REDACTED] licht toe dat de ingrepen die het faunabeheerplan mogelijk maakt zeer beperkt zijn. Die zijn zo beperkt dat er geen effect is op de staat van instandhouding. Er worden nesten verplaatst – maar dat speelt niet in deze procedure – en er worden een klein aantal nesten vernield. Dat zijn zo weinig nesten dat het eerdergenoemde 1%-criterium niet wordt overschreden. In de rechtspraak is over het 1%-criterium aangegeven dat als je onder dat criterium blijft, je effecten op de staat van instandhouding kunt uitsluiten. Er wordt niets gedaan wat een negatief effect heeft op de staat van instandhouding. Dat wordt juist door het onderhavige faunabeheerplan uitgesloten. Spreker geeft aan het dossier over het windmolenpark inhoudelijk niet te kennen, maar merkt op dat het daar vermoedelijk gaat om het doden van meeuwen en dat is in het onderhavige geval niet aan de orde. Daarbij is het aannemelijk dat uit de daaraan onderliggende onderzoeken is gebleken dat niet wordt voldaan aan het 1%-criterium en om die reden voorzieningen moeten worden getroffen.

De heer [REDACTED] merkt op dat niet wordt gekeken naar het cumulatieve effect van andere projecten die in dezelfde omgeving spelen. Als alle projecten waar het 1%-criterium net niet wordt overschreden bij elkaar worden opgeteld, wordt het 1%-criterium ruimschoots overschreden.

De heer [REDACTED] voegt daaraan toe dat het bovendien niet mogelijk is om een meeuwenest te verplaatsen. Overigens is het verplaatsen van nesten een zinloze maatregel.

De voorzitter onderbreekt de heer [REDACTED] en geeft aan dat het onderdeel dat ziet op het verplaatsen van nesten niet speelt in de vrijstelling die nu voorligt. Dat is in het begin van de hoorzitting besproken.

Mevrouw [REDACTED] voegt daaraan toe dat de achteruitgang van meeuwen niet toe te rekenen is aan de maatregelen die worden genomen. Dat komt door de vermindering in het voedselaanbod. Ook als de maatregelen zouden stoppen, dan blijft er nog het tekort aan voedsel. De Faunabeheereenheid Zuid-Holland (hierna: FBE ZH) kijkt uitsluitend naar de invloed van de handelingen van de FBE ZH op de staat van instandhouding. Dat is namelijk relevant. Door middel van het 1%-criterium wordt op voorhand uitgesloten dat er een invloed is op de staat van

instandhouding. Voorts reageert spreekster nog kort op het verplaatsen van nesten en geeft zij aan dat er 30 nesten succesvol zijn verplaatst.

De voorzitter gaat vervolgens in op de Gedragscode Wet natuurbescherming Havenbedrijf Rotterdam. In het verweerschrift is opgenomen dat de gedragscode de rol van vrijstelling zou kunnen vervullen.

De heer ██████ licht toe dat een gedragscode een instrument is dat wordt opgesteld door een initiatiefnemer, in dit geval het Havenbedrijf Rotterdam. Een gedragscode moet worden goedgekeurd door de minister. Dat is een bevoegdheid van het rijk. Een gedragscode heeft een tweeledig karakter. Enerzijds is een gedragscode een omschrijving hoe er te werk moet worden gegaan zodat de Wnb niet wordt overtreden. Anderzijds geeft de gedragscode aan onder welke voorwaarden de verbodsbepalingen kunnen worden overtreden. In het geval van een gedragscode gaat het om het opzettelijk storen. Door de gedragscode goed te keuren verleent de minister een vrijstelling voor het overtreden van het verbod van het opzettelijk storen. Dat staat echter los van het goedkeuringsbesluit dat in deze procedure voorligt.

Voor wat betreft toezicht en handhaving merkt de heer ██████ op dat het in de praktijk voorkomt dat werknemers van een bedrijf de nesten vernielen. Deze vernielingen worden niet geregistreerd. Daarbij wordt aangegeven dat de nesten niet eenvoudig kunnen worden verplaatst.

De voorzitter licht toe dat de onderhavige procedure niet ziet op toezicht en handhaving. Ook dat ziet op een afzonderlijke procedure. Daarbij gaat het, zoals eerder vastgesteld, niet over het verplaatsen van nesten, maar over het vernielen van nesten.

De heer ██████ merkt op dat hij het niet eens is met de door de voorzitter eerder benoemde vaststelling.

De heer ██████ geeft aan dat het faunabeheerplan is opgesteld door een onafhankelijk ecologisch onderzoeksbureau dat zeer nauw gelieerd is aan de FBE ZH. Spreker merkt op dat de heer ██████ een van de grootste meeuwendeskundigen in Europa is. In het faunabeheerplan staan allerlei, naar de mening van spreker, gekleurde berichten opgenomen over dat de maatregelen geen invloed zouden hebben op de staat van instandhouding. Deze berichten moeten geruststellend werken, maar worden tegengesproken door de heer ██████. Spreker zou daar meer waarde aan willen hechten dan aan wat in het faunabeheerplan wordt genoemd.

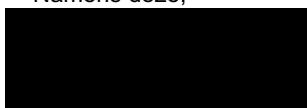
De voorzitter geeft alle partijen een mogelijkheid tot een laatste woord.

De heer ██████ geeft aan zich volledig aan te sluiten bij de andere punten die zijn aangehaald door de overige bezwaarden. Verder merkt spreker op dat bij veel werknemers van bedrijven helemaal niets bekend is over de bescherming van nesten en eieren van meeuwen. Dat betekent dat in veel gevallen zij het initiatief nemen om het probleem omtrent de meeuwen zelf op te lossen. Tot slot geeft spreker aan dat het verplaatsen van een nest moet worden gezien als het vernielen van een nest.

De heer [REDACTED] voegt daaraan toe dat hij wil pleiten voor een schadevrijstelling voor de natuur/meeuwen en stelt voor om een boete te verbinden aan het overschrijden van het 1%-criterium.

De voorzitter constateert dat de bezwarencommissie voldoende is ingelicht, bedankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit vervolgens de vergadering.

De bezwarencommissie,
Namens deze,

De secretaris,
dhr. mr. [REDACTED]

Faunabeheerplan meeuwen Havengebieden Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam 2022-2028

Pleitnota Faunabeheereenheid (FBE) Zuid-Holland in
bezwaarprocedure t.a.v. het goedkeuringsbesluit
faunabeheerplan meeuwen havengebieden
Zitting 19 mei 2022

Met deze pleitnota wil de Faunabeheereenheid Zuid-Holland (de FBE) een toelichting geven op de wijze waarop in 2022, op basis van het nieuwe faunabeheerplan, in de praktijk het meeuwenbeheer wordt uitgevoerd. Specifiek wordt daarbij ingegaan op de wijze van nestverplaatsing. Ook zal de FBE stilstaan bij het quotum in relatie tot de onlangs gepubliceerde telgegevens van Delta Milieu Projecten (DMP).

Meeuwenbeheer in de praktijk in 2022

Sinds de inwerkingtreding van het faunabeheerplan en de ontheffing, hebben zo'n 40 bedrijven de FBE toestemming gevraagd en inmiddels gekregen, om het meeuwenbeheer uit te voeren in het broedseizoen van 2022. Om die toestemming te verkrijgen, moesten bedrijven een maatwerkadvies indienen. Per bedrijf is het maatwerkadvies opgesteld door een ecoloog (ter zake deskundige) en de veiligheidsdeskundige van het bedrijf, in veruit de meerderheid van de gevallen in samenspraak met de uitvoerder.

Alle bedrijven hebben in het maatwerkadvies de locaties aangegeven waar risico's ontstaan als meeuwen daar gaan broeden. Naast weergave op kaart (via zones of als specifieke installaties aangeduid) is er een beschrijving, per locatie, gegeven van die risico's. Op de kaart is ook aangegeven waar er op het bedrijfsterrein zal worden geweerd en verjaagd (= waar broedvrij zal worden gehouden), waar mogelijk nesten zullen worden verplaatst en waar mogelijk nesten zullen worden vernield.

Het type bedrijf, en daarmee de inrichting van het bedrijfsterrein, is sterk bepalend voor waar en in welke mate op het bedrijfsterrein het broedvrijhouden nodig en ook mogelijk is. Zo kan vanuit veiligheidsoverwegingen of brandgevaar, broedvrijhouden niet plaats vinden op/nabij een flare area (waar het affakkelen plaats vindt), in tankputten of op kolenhopen. Broedvrijhouden vindt alleen plaats op risicovolle locaties, op de overige locaties worden broedende meeuwen met rust gelaten. De verhouding binnen een bedrijfsterrein tussen oppervlakte broedvrijhouden en niet-broedvrijhouden is sterk afhankelijk van het type en de inrichting van het bedrijf. Locaties die in ieder geval niet als risicovol zijn aangemerkt, zijn kantoren, parkeerplaatsen en lay down areas (materiaalopslagplaatsen). Uit de maatwerkplannen blijkt dat bedrijven het beheer conform het faunabeheerplan en selectief vanuit de escalatieladder en de zorgplicht willen vormgeven. Broedvrijhouden vindt lang niet overal plaats. Daarnaast is er terughoudend omgegaan met de mogelijke inzet van de maatregel 'verplaatsen van nesten' en zeer terughoudend met de maatregel 'vernielen van nesten'.

Verplaatsing van nesten

In de bezwaarschriften van de Natuurvereniging Hollandse Delta en de Natuur- en Vogelwacht Biesbosch, worden gronden aangevoerd tegen de maatregel "verplaatsen van nesten" en het bijbehorende verplaatsingsprotocol. In het verweerschrift van Gedeputeerde Staten is aangegeven dat de maatregel 'verplaatsen van nesten' niet valt niet binnen de reikwijdte van het goedkeuringsbesluit en dat daarom t.a.v. deze gronden slechts een beperkte reactie wordt gegeven.

De FBE wil, gezien de veronderstellingen die op basis van de ingebrachte gronden bij bezwaarmakers over deze maatregel leven, deze maatregel in perspectief van de regels en de praktijk plaatsen en daarmee deze veronderstellingen weerleggen. Er wordt namelijk

verondersteld dat, vanwege het ontbreken van een quotum, er grote verliezen zullen worden geleden. Ook wordt gesteld dat het verplaatsen van een nest op voorhand al te beschouwen is als het vernielen van een nest.

Voor dit broedseizoen kan, op basis van de opgestelde maatwerkadviezen, een inschatting worden gegeven van het aantal nesten dat dit seizoen zal worden verplaatst. Het gaat om globaal 300 nesten. Daarnaast is de verwachting dat het quotum voor de maatregel "vernielen van nesten" voldoende zal zijn. Immers, op de meeste risicovolle plaatsen zal eerst het verplaatsen als maatregel worden uitgevoerd.

Volgens het verplaatsingsprotocol betreft elke verplaatsing maximaal 1 meter, mag een volgende verplaatsing pas plaatsvinden als de oudermeeuw weer terug is op het nest en is de maximale totale verplaatsingslengte 30 meter. Onder vorige ontheffingen was het al toegestaan om nesten te verplaatsen, uitvoerders en ecologen hebben dus praktijkervaring opgedaan. Er is een beperkt aantal uitvoerders dat deze maatregel uitvoert. Zij geven aan dat, zodra degene die het nest heeft verplaatst de locatie verlaat, de meeuw weer terugkeert op het nest. In 2021 zijn er 30 nesten verplaatst en daarbij zijn er geen verliezen opgetreden. De binding met het nest is zo sterk dat oudermeeuwen het nest volgen. Er is dus voldoende garantie dat de binding tussen de oudervogels en het nest in stand blijft. Zorgvuldigheid is vanzelfsprekend geboden. Er wordt bijvoorbeeld gewerkt met een plank met opstaande randen waarop het nest wordt gelegd en waarop het goed blijft liggen. Op die manier blijft het nest intact tijdens de verplaatsingen. Het is dus zeer onwaarschijnlijk dat bij het verplaatsen (grote) verliezen zullen worden geleden.

Daar komt bij dat er in het faunabeheerplan is opgenomen dat een nest dat bij het verplaatsen verloren gaat, ten laste wordt gebracht van het quotum voor het vernielen van nesten. Dit betekent concreet dat, mocht de situatie zich voordoen dat het quotum voor vernielen voor een groot deel is gebruikt, het uitvoeren van de maatregel 'verplaatsen van nesten' en de uitvoering van de maatregel 'vernielen van nesten' niet meer mogelijk is en de toestemmingen daarvoor, door de FBE worden ingetrokken. Bedrijven en uitvoerders zijn daarover geïnformeerd. Het is dus in hun eigen veiligheidsbelang bij de verplaatsingen voorzichtig te werk te gaan. Overigens verwacht de FBE niet dat het nodig zal zijn de toestemmingen in te trekken.

De te verplaatsen nesten betreffen doorgaans solitair gelegen nesten, en liggen dus niet op locaties waar veel meeuwen broeden of binnen kolonies. Daarom is ook goed waarneembaar van welke soort het nest is. Aan de hand van de broedende meeuw wordt dus bepaald van welke soort het nest is en niet aan de hand van de eieren. Daar waar veel meeuwen nesten op risicovolle locaties worden verwacht, wordt - conform de escalatieladder - vooral ingezet op het broedvrij houden van deze locaties. Vanwege de solitaire ligging zal een nest in de regel niet naar een ander territorium worden verplaatst. Verplaatsing naar een ander territorium kan leiden tot onderlinge nestpredatie. Als een uitvoerder gaat verplaatsen, kiest hij bewust de richting waarheen het nest wordt verplaatst. Juist om te voorkomen dat een nest verloren gaat, kiest de uitvoerder daarom bij voorkeur niet de richting van een ander nest. Een uitvoerder zal een nest ook niet naar een weg verplaatsen of in de richting van een andere risicovolle locatie.

Gezien het nieuwe pakket van maatregelen in het faunabeheerplan en de nieuwe wijze van werken, heeft de provincie besloten tijdens dit broedseizoen het toezicht en de handhaving te intensiveren.

Berekend quotum voor zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw

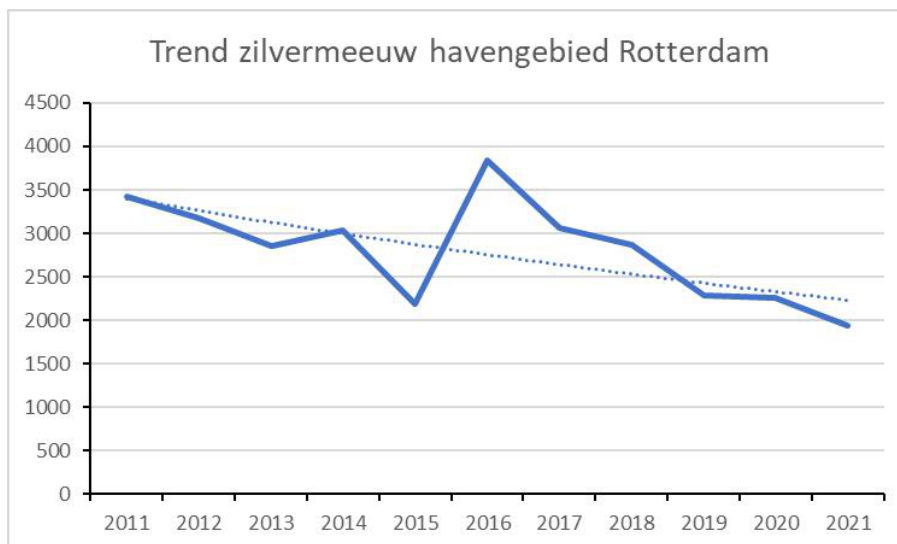
De tellingen van zilvermeeuw en kleine mantelmeeuw in het jaar 2021 zijn pas onlangs, ná het goedkeuringsbesluit van Gedeputeerde Staten, door Delta Milieuprojecten (DMP) gepubliceerd. Daaruit bleek voor het havengebied Rotterdam een afname van het aantal

broedpaar zilvermeeuw (van 2258 in het jaar 2020 naar 1936 in het jaar 2021) maar een toename van het aantal kleine mantelmeeuw (van 18.757 in het jaar 2020 naar 20.010 in het jaar 2021). Een af- of toename van getelde aantallen in een jaar hoeven niet te leiden tot een wijziging van een langjarige trend.

De DMP-telgegevens passen binnen de dalende trends voor kleine mantelmeeuw en zilvermeeuw zoals die in het faunabeheerplan zijn opgenomen.

De DMP-telling 2021 betekent voor de kleine mantelmeeuw dat dit meer aantallen broedparen zijn dan de aantallen zoals gebruikt voor de 1%-criterium berekening. Er is dus geen aanleiding om het quotum van 400 nesten kleine mantelmeeuw aan te passen.

De daling van het aantal broedparen zilvermeeuw past binnen de trend van de zilvermeeuw, die in het faunabeheerplan en hieronder in de grafiek is aangegeven. Bij de 1%-berekening in het faunabeheerplan is uitgegaan van worst case-scenario's, te weten én een doorgaande dalende trend voor de zilvermeeuw én het aantal broedparen aan het einde van de periode van het faunabeheerplan. Daarom mag er van worden uitgegaan dat deze daling in het jaar 2021 niet leidt, bij een definitieve herberekening, tot een wezenlijke aanpassing van het aantal nesten. Er is dus geen aanleiding om dit quotum van 100 nesten zilvermeeuw aan te passen.

Oostvoorne, 9 juni 2022

Geachte heer ██████s,

Conform de door ons telefonisch gemaakte afspraak over het vervolg van onze klacht m.b.t. de gang van zaken tijdens de hoorzitting van 19 mei jl. inzake onze klacht over de afhandeling van het bezwaar van Natuurvereniging Hollandse Delta tegen het verlenen over de goedkeuring van het faunabeheerplan meeuwen havengebied Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam 2022-2027, kenmerk PZH-2021-792709852 stuur ik u zowel het pleidooi van de heer ██████, als van de heer ██████ alsnog toe. Zoals afgesproken heb ik ook de link toegevoegd naar het rapport Meeuwenvisie ZuidWestelijke Delta. Wellicht ten overvloede heb ik onderaan ook de tekst opgenomen van onze klacht tegen de gang van zaken tijdens de hoorzitting.

Ik ga ervan uit dat u de betreffende stukken zal doen toekomen aan de hoorcommissie, zodat zij deze informatie kunnen betrekken bij hun uiteindelijke oordeel. U stuurt dit stuk ook toe aan de heer ██████

Met vriendelijke groet,

██████

Coördinator Werkgroep Natuur & Beleid van Natuurvereniging Hollandse Delta

Pleitpunten meeuwenbeheerplan 2022-2027 van Natuurvereniging Hollandse Delta bij hoorzitting 19 mei 2022

- [ ] Voorstellen
- [ ] Twee insprekers
- [ ] ██████ vertegenwoordiger Natuurvereniging Hollandse Delta KNNV werkgroep Natuur & Beleid
- [ ] ██████ internationaal erkend expert meeuwen
- [ ] ██████ zal ons standpunt toelichten mbt alles wat rechtstreeks met de meeuwen zelf te maken heeft
- [ ] Ik zal enkele algemenere zaken toelichten
- [ ] Allereerst de voorwaarden uit de Wet Natuurbescherming
- [ ] Het plan is gebaseerd op de Wet Natuurbescherming. Het Faunabeheerplan vermeldt in hoofdstuk 3 specifiek dat het alleen gaat om de belangen van de volksgezondheid, openbare veiligheid en dat van de veiligheid van het luchtverkeer. Die zijn in de wet Natuurbescherming terug te vinden maar ook in de Omgevingsverordening ZH (3.59) en de Beleidsregel uitvoering Wet Natuurbescherming ZH (3.2 en 3.3).
- [ ] Het gaat hier om de basis onder dit faunabeheerplan. Als niet aangetoond wordt dat een van deze drie belangen daadwerkelijk geschaad wordt, dan valt de rechtsgrond weg onder dit plan.
- [ ] Wie het betreffende hoofdstuk leest, komt tot de conclusie dat nergens met historische of actuele cijfers onderbouwd wordt dat de volksgezondheid of de openbare orde in gevaar zijn.
- [ ] Uitsluitend mogelijke situaties die zich voor zouden kunnen doen, maar die zich nog nooit voorgedaan hebben of de moeite van het vermelden niet waard waren.
- [ ] Nergens wordt vermeld hoe vaak mensen door de aanwezigheid van meeuwen ziek geworden zijn, gewond geraakt zijn of op welke andere manier de volksgezondheid in de afgelopen decennia in het geding is geweest.
- [ ] Er is blijkbaar geen navraag gedaan bij de ggd, betrokken bedrijfsartsen, bhv'ers enz.
- [ ] En zelfs waar het niet om de volksgezondheid gaat, maar om de gezondheid van individuen (geen wettelijke grond) ontbreekt elke getalsmatige onderbouwing. Hoeveel mensen zijn door schrik gevallen met hun fiets en behandeld door de ehbo? Hoeveel pleisters zijn er op hoofden van mensen

geplakt die zijn aangevallen door een 'agressieve' meeuw? Die agressieve meeuwen zijn overigens defensieve meeuwen die hun nest verdedigen. Iedereen begrijpt tegenwoordig wat het verschil is tussen die twee termen.

- [ ] Veel van de beschreven situaties gaan niet over volksgezondheid, maar om overlast. Dat is iets heel anders. De enige reden waarom dit niet zo genoemd wordt, is omdat overlast voor de Wet Natuurbescherming geen criterium is waarop besloten kan worden een ontheffing te verlenen voor dit Faunabeheerplan.

- [ ] Voor de openbare orde geldt precies hetzelfde verhaal. We leven en werken in de betreffende gebieden al tientallen jaren in de aanwezigheid van soms grote groepen meeuwen. Hoe vaak is daarbij in het verleden de openbare orde echt in het geding geweest? Geen cijfers, geen feitelijke onderbouwing, uitsluitend suggesties! Gezochte argumenten om aan de eisen uit de Wet Natuurbescherming te kunnen voldoen.

- [ ] Voor de veiligheid van het vliegverkeer maken wij een uitzondering. Uiteraard moet de vliegveiligheid op en rondom het helikopterplatform gegarandeerd worden. Dat men daar meeuwen en andere grote vogels weg jaagt, is volkomen begrijpelijk, maar.... Geen reden om in het gehele haven- en industriegebied dit faunabeheerplan van toepassing te verklaren. Het lijkt ons ruim voldoende om het gebied rondom het helikopterplatform met een straal van een kilometer vrij te houden van grote vogels.

- [ ] Nu in onze ogen de enige drie in de Wet natuurbescherming genoemde 'belangen' niet aan de orde zijn of op geen enkele wijze concreet en getalsmatig zijn onderbouwd, komt in onze ogen de rechtsgrond onder dit faunabeheerplan te vervallen.

- [ ] De consequentie daarvan is dat geen ontheffing verleend kan worden. Daarom zullen wij ook schorsing eisen van de reeds verleende tijdelijke ontheffing en van de voorliggende ontheffing.

- [ ] Tot slot, en voor ik het woord geef aan ██████████, wil ik het volgende niet onvermeld laten:

- [ ] Natuurvereniging Hollandse Delta is ook betrokken bij een andere kwestie op de Maasvlakte waarbij zilvermeeuwen en kleine mantelmeeuwen betrokken zijn. Het gaat om het windpark Maasvlakte II van Eneco. De bouw van het windpark is onlangs gestart en daarbij worden miljoenen euro's uitgegeven aan een zgn. stilstandvoorziening in combinatie met radardetectie en aan allerlei andere mitigerende en compenserende maatregelen met als doel de slechte staat van instandhouding van zilvermeeuwen en kleine mantelmeeuwen (en visdieven) door aanvaringen met de wieken van deze molens te voorkomen of te compenseren.

- [ ] Het kan niet zo zijn dat bij dat project de slechte staat van in standhouden van deze meeuwen volledig wordt erkend en dat men tegelijk hier postuleert dat door de activiteiten die in dit faunabeheerplan worden aangedragen, en waarbij vele tientallen broedsels verstoord en vogels gedood mogen worden, geen invloed hebben op dezelfde staat van instandhouding. En ook aan de uitvoering van dit faunabeheerplan zijn grote kosten verbonden. Kosten die helaas nergens expliciet worden vermeld. Niemand begrijpt dat er miljoenen uitgegeven gaan worden ter bescherming van dezelfde meeuwen die men een paar kilometer verderop voor ook heel veel geld juist bestreden gaan worden. Dit kan niet waar zijn.

- [ ] Mijn laatste opmerking gaat over het effect van de voorgestelde beheermaatregelen. Het overgrote deel van deze maatregelen wordt al decennia lang toegepast in deze haven- en industriegebieden. Deze maatregelen hebben in de ogen van Natuurvereniging Hollandse Delta twee effecten gehad:

- [ ] Een: ze hebben bijgedragen aan de steeds slechter wordende staat van instandhouding

- [ ] Twee: de overlast van meeuwen is in al die jaren niet of nauwelijks veranderd.

- [ ] Mijn vraag is: "hoe lang ga je door met maatregelen die geen bijdrage leveren aan het gewenste effect, maar wel bijdragen aan de staat van instandhouding? Er moet toch ook bij de commissie dan een lichtje gaan branden dat dit geen verstandige route is?"

- [ ] Ik dank u voor uw aandacht en omdat in dit faunabeheerplan, dat is opgesteld door een sterk aan de FBE gelieerd 'onafhankelijk' ecologisch adviesbureau, verzuimd is advies in te winnen bij de echte meeuwenkenners, en daar hebben we er behoorlijk veel van in Nederland, geef ik graag het woord aan de heer ██████████. Misschien wel de grootste deskundige op dit gebied van Europa.

- [ ] Andere internationaal erkende meeuwenexperts die geraadpleegd hadden kunnen worden:

- [ ]
- [ ]
- [ ]
- [ ]

- [ ] De Meeuwenvisie Zuidwestelijke Delta. Beheer van populaties grote meeuwen in het Deltagebied van Nederland en België is niet gebruikt als bron om FaunaBeheerplan op te stellen:

<https://deltamilieuprojecten.nl/wp-content/uploads/2022/03/Meeuwenvisie-Zuidwestelijke-Deltamilieu-Projecten-Arts-Janse-2021.pdf>

Waarom nergens genoemd? En waarom wordt geen gebruik van de aanbevelingen en voorwaarden uit dit rapport? Het Havenbedrijf/ Port of Rotterdam is nota bene een van de opdrachtgevers van dit rapport uit 2021!

Verweer van meeuwen deskundige

1. Aantal broedpaar waarmee wordt gerekend onjuist.

Rapport: 2019 (3000 zm 22000 kmm)

Wij: zm 1900 kmm 18400 voor 2021.

2. Vogels 'dwingen' een huidige plek op te geven en te gaan broeden op een door havenbedrijf aangewezen locatie werkt niet. Zeker niet:

- Als er vossen zitten daar, Slag Maasmond en paggeaaienbekeiland herbergen vossen en zijn toch aangewezen als broedgebied.
- Als het leeg terrein betreft. Meeuwen willen zich aansluiten bij bestaande, productieve kolonies.
- Onrealistisch klein gebied. Je kunt niet zo veel kolonies opdoeken en verwachten dat al die vogels op die paar snippers terecht kunnen.
- Randvoorwaarden: raster om vosvrij te houden. Schrikdraad tegen vos.
- Suggestie onzerzijds: wanneer plots worden uitgegeven, verplicht dan bedrijven om de platte daken (deels) geschikt te maken voor broedende meeuwen. Zijn ze uit het zicht. Geen overlast. Let wel: meeuwen eisen enkele randvoorwaarden vooraleer ze de plek accepteren. Dus raadpleeg een milieuadviesbureau met lange staat van dienst tav meeuwen.

3. Jarenlange neergang van de populatie ZM en meer recent ook KMM wordt versterkt.

Staat van instandhouding 118 / 453 (2022 en afnemend naar 2027), meetellen in vernietiging:

- Verplaatste nesten die worden verlaten. Meeuwen zijn zeer plaatstrouw (tot op de have meter). Wij betwisten dat je zo'n nest over (max) 30 meter kunt verplaatsen zonder nestverlating. >>> meetellen in kader "vernietiging".
- Foster project nesten / ei-adoptie. Alle nesten die worden leeggehaald om eieren bij te plaatsen in foster-nesten >>> meetellen in "vernietiging". Bovendien: onmiddellijk stoppen met deze activiteit, strijdig met gestelde in Wet op de Dierproeven, voor dit project zou de centrale commissie dierproeven een projectvergunning moeten verlenen.

4. Wij hebben geen vertrouwen dat het bij 118 ZM en 453 KMM nesten blijft, terugkijkend op aantal vernietigde afgelopen jaren. Paragraaf 5.6 van rapport: "jaarlijks 6000 – 12000 nesten behandeld".

Wij vermoeden dat 118/453 ruim overschreden zal worden. Vandaar aanbevelingen om op te nemen in ontheffing:

- registratie van nestverlies bij onafhankelijke partij, niet zijnde Havenbedrijf of Econ zaken Z-H, maar bijv bij natuur-milieu van Z-H.
- openbaar / publiekelijk inzicht in weekcijfers, die wekelijks up-to-date zijn.
- bedrijven binnen haven terrein, Staro, havenbedrijf geven wekelijks aantallen door. Maar ook particulieren kunnen aangeven wanneer ze getuige zijn van nestvernietiging. Afgelopen 25 jaar illustreert dat dit regelmatig plaatsvindt en wij vermoeden dat dit niet wordt meegenomen in de cijfers.
- ZM en KMM zijn beide beschermd. Eigenlijk dus geen enkel nest vernietigen. In dit plan wordt aangegeven dat toch mogelijk is, maar tot aan 118 ZM en 453 KMM nesten. Wij verwachten handhaving hierop van bevoegd gezag. Anderzijds vermoeden wij dat schijnzekerheid is voor de populatie meeuwen. Wij stellen voor een schadevrijstelling op te nemen, schadevrijstelling voor de natuur.

<118 / < 453 Juridische ruimte 1%

118- 150 / 453-500 Laatste waarschuwing ivm overschrijding 1%

150-200 / 500-600 Boete € 2.500/nest

200-300 / 600-750 Boete € 17.500/nest

>300 / >750 Boete € 78.500/nest

Zo'n schadevrijstelling is al zeer breed geaccepteerd in Nederland, maar meestal "andersom": ganzen grazen bij een boer in een perceel, de boer krijgt schade-uitkering. De wolf eet een schaap op, de veehouder krijgt schade-uitkering. In dit geval: het gaat al slecht met meeuwen en in de haven wordt die neergang versterkt, boven het 1% criterium, en die schade wordt dus vergoed. Bovendien:

- Al in vroegste stadium beter nadenken welke nesten je vernietigd.
- Bewustwording van bijdrage aan neergang van deze beschermde soorten.

Onze conclusie:

Het huidige rapport is incompleet. Het zou niet moeten dienen als basis om een ontheffing op te verlenen.

Indien de ontheffing reeds is verleend worden er dit broedseizoen al nesten vernietigd. Dat moet direct stoppen. Derhalve, een schorsing van activiteiten

Klacht/bezwaarschrift van Natuurvereniging Hollandse Delta tegen de procedurele gang van zaken.

Aan de (secretaris van) de bezwarencommissie inzake ons bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van Gedeputeerde Staten van 8 februari 2022, kenmerk PZH-2021-792709852, over de goedkeuring van het faunabeheerplan meeuwen havengebied Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam 2022-2027.

de heer [REDACTED]

En voor deze, [REDACTED]

25 mei 2022, Hellevoetsluis

Betreft klacht afhandeling bezwaar Natuurvereniging Hollandse Delta tegen het verlenen over de goedkeuring van het faunabeheerplan meeuwen havengebied Rotterdam, Dordrecht en Alblasterdam 2022-2027, kenmerk PZH-2021-792709852.

Geachte dames/heren,

Hierbij dient Natuurvereniging Hollandse Delta een formele klacht in tegen de wijze waarop zij, en andere appellanten, tijdens de hoorzitting in de gelegenheid zijn gesteld hun bezwaren tegen het verlenen van goedkeuring van bovenvermeld plan te kunnen toelichten tijdens de digitale hoorzitting (via Teams) van 19 mei jl.

Allereerst willen wij opmerken dat de technische uitvoering via Teams ernstig tekortschoot. Een deel van de bezwaarmakers kreeg geen videoverbinding en ook de geluidsverbinding was soms lastig verstaanbaar door ruis op de lijn. Helaas werd zonder te controleren of alle deelnemers aan de sessie tevreden waren over de verbinding direct gestart terwijl via de chat door verschillende deelnemers werd aangegeven dat de verbinding niet goed werkte.

Voorts waren wij al verbaasd uit de uitnodigingsbrief van 7 april te vernemen dat er tijdens de hoorzitting geen gelegenheid geboden zou worden tot het voordragen van een pleitnota en dat na de introductie enkel vragen van de hoorcommissie beantwoord konden worden en onze bezwaren

konden worden toegelicht. Wij beschouwen dat als een ernstige belemmering waar wij geen begrip voor hebben. Temeer daar de voorzitter direct aan het begin van de hoorzitting het woord gaf aan mevrouw Hubers van de FaunaBeheerEenheid om het standpunt van de FBE uitgebreid toe te lichten en uitvoerig in te gaan op ingediende bezwaren. Natuurvereniging Hollandse Delta is van mening dat als de bezwaarmakers geen pleitnota mogen voordragen, dat dat dan ook voor de FBE had moeten gelden.

In het vervolg van de hoorzitting bleek ook dat er zonder dat wij en de andere bezwaarmakers dat wisten of konden weten twee procedures liepen waarbij allerlei onderdelen uit het faunabeheerplan overgeheveld bleken te zijn naar een andere niet nader genoemde procedure. Het betreft vooral die onderdelen die betrekking hebben op nestverplaatsingen, het doden van meeuwen e.a.

Door het opknippen van het faunabeheerplan in kleinere delen is een zeer ongewenste situatie ontstaan. Procedureel werd een belangrijk deel van onze bezwaren consequent door de voorzitter afgekapt omdat die onder die andere procedure zouden vallen, terwijl hij de FBE wel en opnieuw ruimschoots in de gelegenheid stelde haar standpunten m.b.t. de genoemde punten naar voren te brengen.

Het opknippen in onderdelen beschouwen wij ook als een gemakkelijke manier om onder de 1%-mortaliteitsnorm te blijven.

Graag ontvangen wij nog bericht over de procedure over het nu niet bespreekbare deel van dit FaunaBeheerplan 2022-2027.

Een van de grootste bezwaren tegen het voorliggende faunabeheerplan is dat negens gekeken wordt naar de zgn. cumulatieve effecten. In het betrokken haven- en industriegebied zijn allerlei situaties en plannen (soms al in uitvoering) waarin de negatieve effecten op de staat van instandhouding van zilverbreeuw en kleine mantelmeeuw ruimschoots worden erkend en waarbij soms vele miljoenen euro's ter compensatie en mitigatie worden uitgegeven en dat men dan vervolgens bij een faunabeheerplan op geen enkele wijze deze effecten meeweegt. Ook hier geldt dat het opknippen in steeds kleinere te beoordelen onderdelen geen risico kan worden aangetoond dat de 1%-mortaliteitsnorm wordt overschreden, maar dat de optelsom daar ruimschoots overheen gaat.

Tijdens de hoorzitting hebben wij gewezen op de aanleg van het windmolenpark MV II van Eneco. Daar wordt €4,5 miljoen uitgetrokken om de negatieve effecten van het windmolenpark door aanvaring van zilverbreeuw en kleine mantelmeeuw te compenseren en worden ook grote bedragen uitgegeven aan radardetectie en een zgn. stilstandvoorziening. In het faunabeheerplan dreigen meer broedpogingen te worden vernietigd dan aanvaringen met windmolens verwacht worden. Het is daarom in onze ogen volkomen terecht dat de internationaal vermaarde meeuwenexpert ████████ om financiële compensatie heeft gevraagd voor elk door ingrijpen van de fbe mislukt broedgeval en daarbovenop heeft geëist dat ook de vele illegale vernietiging van broedsels en meeuwen streng gemonitord moet worden en zwaar bestraft met hoge dwangsommen.

Het was overigens betreurenswaardig te moeten vaststellen dat er geen enkele belangstelling bleek te zijn m.b.t. de inbreng van ████████. Daarmee heeft de hoorcommissie zichzelf ernstig tekortgedaan.

Tegelijk met de desinteresse in de informatie van de enige aanwezige echte meeuwenexpert valt op dat bij het opstellen van het faunabeheerplan en de, door het nauw aan de jagerswereld gelieerde ecologisch adviesbureau Van Bommel Faunawerk, ingebrachte informatie bij het faunabeheerplan op geen enkele wijze gebruik gemaakt is van de ruimschoots voorhanden zijnde kennis van de internationaal erkende meeuwdeskundigen die Nederland rijk is. Deze wetenschappers genieten

groot aanzien, maar blijktbaar zijn hun onwelgevallige standpunten in zake de vele in het faunabeheerplan opgenomen onderdelen voor de door dit adviesbureau verkondigde standpunten

te veel met elkaar in tegenspraak. Een op vooringenomenheid gebaseerd faunabeheerplan zou niet op goedkeuring moeten kunnen rekenen.

Hoogachtend

██████████ (voorzitter) ██████████ (secretaris)